

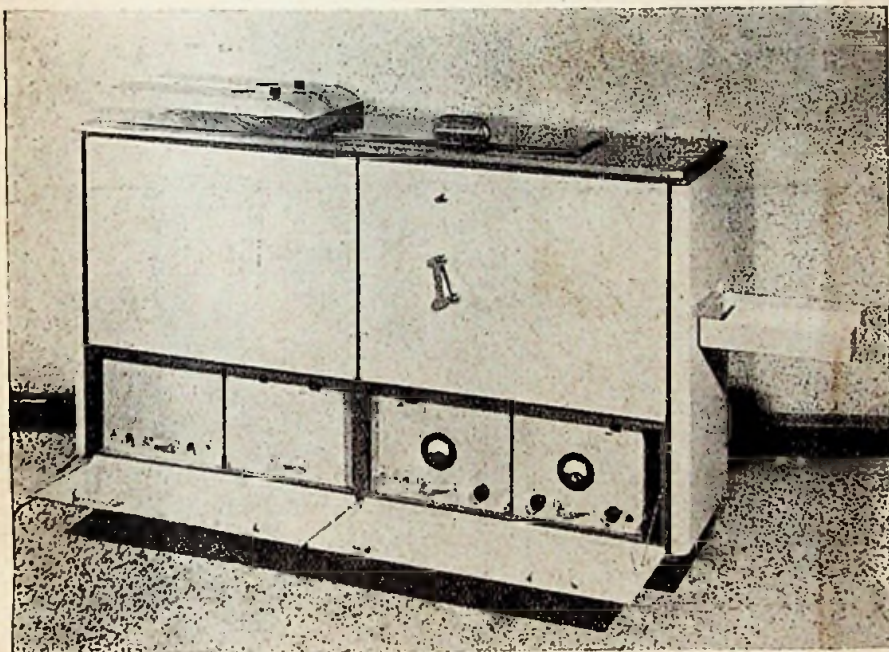
VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT VOOR :

- Electrotechnische Installateurs
- Handelaren in Electrisc
- verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen
- Handelaren in radiotoestellen en -onderdelen

2 MEI 1953

8e JAARGANG Nr.

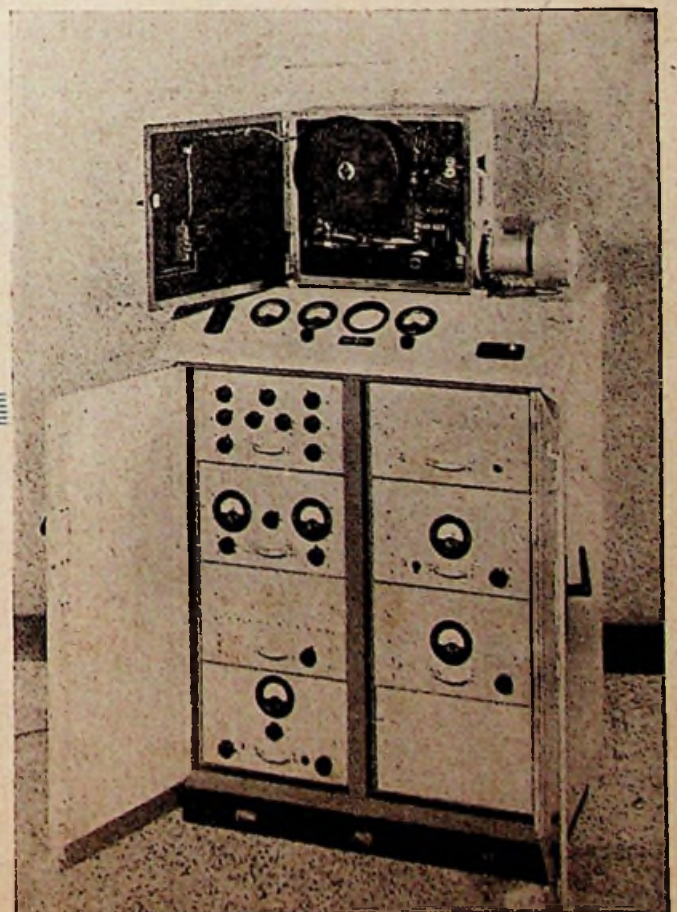
196

seinen. Een kwarto vel wordt in 8 seconden geheel overgebracht! Dit betekent, dat bijv. een krant van 10 pagina's in 5 minuten overgeseind kan worden. Voor een korte uiteenzetting over deze apparatuur zie men blz. 170.

telecommunicatie

Men weet, dat reeds geruime tijd de mogelijkheid bestaat, foto's e.d. telegrafisch over te brengen. De hierbij afgebeelde toestellen zijn resp. zender en ontvanger om foto's, kaarten, tekeningen, chèques, kortom alle mogelijke documenten in de kortst denkbare tijd over te

VERDER IN DIT NUMMER

De invloed van rotorweerstand bij zeer kleine motoren wordt besproken op blz. 167; op blz. 177 wordt gewezen op brandgevaar van kruipstromen. Beschouwingen over het cadeau-stelsel vindt men op blz. 169; blz. 171 licht voor over uw belastingbiljet en blz. 173 behandelt een ernstig juridisch perikel in verband met een stoeipartij. Een aantal nieuwe producten wordt op blz. 175 vermeld; W. E. Weber en nieuwe normen volgen op blz. 177; blz. 179 brengt een beschouwing over ons zakendoen en J. Lasdop is op blz. 181 aanwezig, waarna de Cistofa het nummer sluit.

OPBOUW SET

Type R 52

Als steel- en hand-
stofzuiger slechts **f 135,-**

Op te bouwen tot Robot, met
vloerwrijver, mixer, haardroger

*Dit is de enige stofzuiger voor-
zien van een krachtige motor
die pluizen en haren opneemt.
Door juiste gewichtsverdeling
niet vermoeiend!*

ROBOT

Type R 50

Als steel- en handstofzuiger,
vloerwrijver compleet **f 225.-**

Extra voor voet . . . " **10.-**

Extra voor mixer . . " **50.-**

Extra voor haardroger " **10.-**

*Geheel compleet
als Robot **f. 295.-***

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 6,— per jaar;
voor leden van de aangesloten vakorganisaties e.d.
f 4,— per jaar. Losse nummers f 0,25.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136 400 — Bankrekening Twentsche Bank

INVLOED VAN ROTORWEERSTANDEN BIJ ZEER KLEINE MOTOREN

BESCHOUWING VAN ENKELE ERVARINGEN

Het is bekend dat vollastroentalen aanloopkoppel bij éénfase- en draaistroommotoren sterk afhangen van de grootte van de rotorweerstand.

Bij kleine motoren worden de staven en kortsluitringen van de kooiankers veelal in spuit-aluminium uitgevoerd; d.w.z. in een matrijs wordt het vloeibare aluminium, onder een bepaalde druk in de rotorpleuven geperst. Tegelijk worden daarbij de kortsluitringen, die de kopverbindingen der rotorstaven moeten vormen, aangebracht. Ook zeer kleine motoren, zoals die van tafelventilatoren, hebben dikwijls een gespoten rotor.

Nu heeft aluminium de eigenschap, dat zijn soortelijke weerstand groter is dan die van koper, zodat de vervanging van een met aluminium gespoten rotor door een anker met koperstaven en koperen kop-ringen niet zonder meer kan gebeuren.

Daar ondervinding ons het meeste leert, willen wij uit onze eigen ervaring bij de bouw van dergelijke motoren een en ander meedelen.

Bij de bouw van een serie kleine éénfase-motoren voor speciale ventilatoren bleek de gespoten rotor (tengevolge van de aanschaffingskosten van een spuitmatrijs) te duur te worden. Daarom besloten wij tot het gebruik van rondkoperen staven voor de pleuven en de toepassing van koperen kopringen waarin de staven geklonken moesten worden.

Modelbouw

Het is vrijwel onmogelijk door berekening de juiste rotorweerstand te bepalen, daar bij de zeer kleine waarden van deze weerstanden, geringe veranderingen reeds een relatief sterke invloed uitoefenen. In de praktijk werkt men daarom bij de bouw van series veel sneller en zekerder, door met een model verschillende proeven te nemen.

Uitgaande van een bepaalde vorm van rotor-blik is de koperdoorsnede van de rotorstaven vastgelegd, daar deze staven zo goed mogelijk de pleuven moeten opvullen. Aan de kopereinden

van het anker schuift men de kortsluitringen met de gaten voor de staven, over deze heen, waarna de ringen aan de staven geklonken worden. Doorgaans worden daarna de kopereinden van de rotor in vloeibaar tinsoldeer gedompeld teneinde na het klinken het elektrisch contact tussen de staven en ringen nog te vergroten. De kortsluitringen zijn van plaatkoper en men kan de materiaaldikte aanvankelijk willekeurig vaststellen.

Het eerste model (A) van een dergelijk kortsluitmotortje met koperen rotorstaven vertoonde het typisch gedrag van een rotor met zeer kleine weerstand, d.w.z.: het aanloopkoppel bleek uitermate gering te zijn zodat de ventilator slechts weinig toeren kon maken.

Nu is het zo, dat een tijdje inlopen en extra smeren met dunne machineolie de wrijvingsweerstand in de lagers doet verminderen, waar-

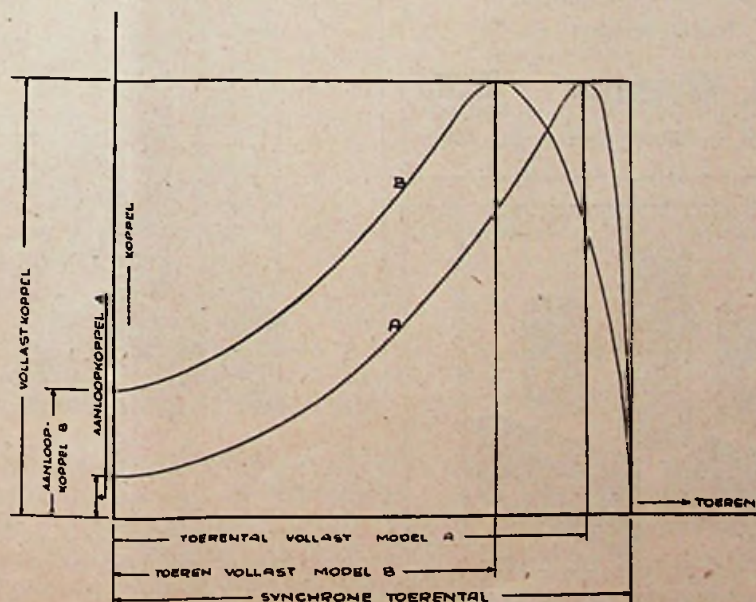
door het bij dit eerste proefmotortje ook inderdaad gelukte om het op toeren te brengen.

Dit gebeurt op karakteristieke wijze: plotseling trekt het aanloopkoppel het anker door de kleiner geworden lagerweerstand heen en haalt hij een toerental dat vlakbij het synchrone ligt.

Een dergelijke motor is vanzelfsprekend ongeschikt voor een ventilator, want hierbij wordt de eis gesteld dat onmiddellijk het juiste toerental en de daarbij behorende luchtverplaatsing bereikt wordt.

Nog een andere factor is van betekenis: het toerental van kleine ventilatoren met 2 polen mag vooral niet vlakbij het synchrone liggen (3 000 omwentelingen per minuut), daar dit een veel te sterk geruis zou veroorzaken. En juist bij kleine rotorweerstand komen wij voor dit geval te staan.

(Slot zie blz 169).

H. H. Installateurs!

Voor betrouwbare

Neon-installaties

is Uw adres:

Nenefa

VLIETSTRAAT 13
DEN HAAG
TEL. 771737

Alles wordt op eigen
ateliers vervaardigd.

Tekeningen op aanvraag.

Wel beter - Niet duurder

Verhuur van

schijnwerpers, ook kwik en natrium
gloeilampen in div. armaturen
T.L., wit en gekleurd
toneelverlichting, ook regelbaar
kabels en draad in div. lengten
illuminatiemateriaal
schakelmateriaal
lichtfonteinenz. enz.

Ook in grote hoeveelheden!

Vraagt prijscourant bij:

Jac. van der Veen

Calandplein 3 - Den Haag - Tel. 180826*

NIEAF UTRECHT

Sedert
1901

De Nederlandse fabriek
van elektrische meetinstrumenten

Presspaan	Leerpapier
Pertinax	Hardweefsel
Mica	Micaniet
Plastic Isolatiekous	Oliekous
Zwart Isolatieband	
Eboniet	Jaconetband
Fiber	Steatiet
Isolatiekralen	

B. E. M. Wientjes

Technische
Agenturen
en Groothandel

Binnenkant 26 - Amsterdam-C. - Tel. 47990

WITTE KAT, KWALITEITSBATTERIJ

KRUIPSTROMEN

BRANDGEVAAR!

door L. v. d. Post

In het volgende artikel wordt het belang besproken van de maatregelen, welke genomen moeten worden, om het onder spanning raken van metalen omhullingen etc. van geleiders te voorkomen.

Bij de restauratiewerkzaamheden aan de Westerkerk te Amsterdam, merkte men vuurverschijnselen op nabij de elektrische geleidingen in de ruimten boven de gewelven. Vanzelfsprekend werd een nauwgezet onderzoek ingesteld naar de oorzaak.

Hierbij bleek, dat sluiting werd veroorzaakt door beschadiging van de isolatie der geleiders in één der lichtkronen. Daar de betreffende kroon zich in de onmiddellijke omgeving van een hijsluik bevond, had men deze, om beschadiging te voorkomen, enige meters opzij getrokken. Vermoedelijk is daardoor de isolatie van één der geleiders beschadigd, waarbij het metalen gestel onder spanning kwam te staan.

Geïsoleerd bevestigen

De constructie van één en ander was als volgt:

De metalen kroon was opgehangen aan een ijzeren trekstang welke aan de balken van het gewelf bevestigd was, zoals bijgaande foto nr. 1 ons laat zien. Ter bescherming van de toevoering voor de kroon was een geschroefde buisleiding aan deze trekstang bevestigd. Deze buisleiding was aan de toevoerzijde in een onbenutte gasbuis gevoerd, van waaruit, via een open T stuk, de door een flexibele metalen slang beschermde toevoerdraden, op een metalen lasdoos waren aangesloten.

Fig. 1. Uitvoering der aansluiting van een der kronen.

De toevoerleidingen voor de kronen, welke zich boven de gewelven bevonden, bestonden uit buisleiding. Zoals uit deze beschrijving volgt, is het duidelijk dat in geval van een sluiting

in een der kronen de elektrische stroom z via de metalen omhullingen, over de ge installatie voort kan planten.

Dit bleek hier dan ook het geval geweest zijn. Op die plaatsen, waar de buisleiding contact kwam met de min of meer geaz gasleiding, en bij de hulpstukken, ontstond verhitting. Daar de isolatie van de ove geleiders in niet al te beste toestand verkeerd werd besloten deze geheel te vernieuwen.

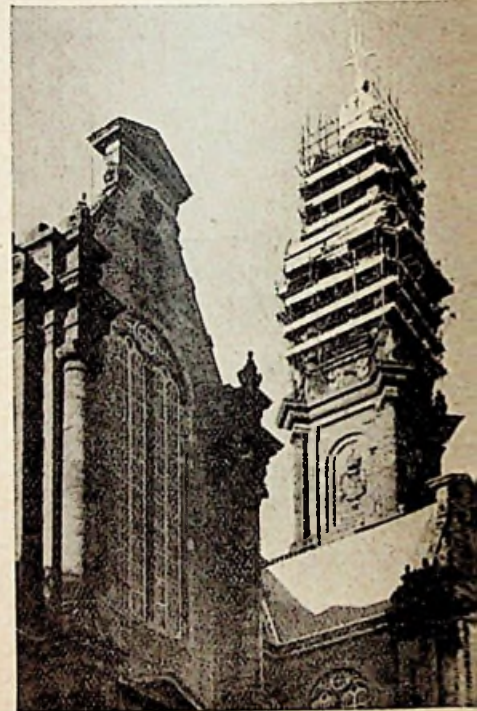

Fig. 2. De toren tijdens de restauratiewerkzaamheden, gezien vanaf de Westmarkt.

De buisleiding werd vervangen door een stalling uitgevoerd in kabel. Hierbij werd nog de volgende maatregelen genomen.

Bij een eventuele sluiting in één der kronen moet voorkomen worden, dat de electriciteit zich over de gehele installatie voortplant.

Wij dienen dus de kroon geïsoleerd op te hangen. Daar het niet mogelijk bleek de gaswezigheid, niet meer als zodanig gebruikte, leiding te verwijderen, werd er zorg voor gedragen, dat deze leiding geen enkel contact meer had met enig geaard deel.

Tevens diende de metalen omhulling van de kabel geheel geïsoleerd te zijn, zowel ten aanzien van de gewelven als van de kroon. Dit werd verkregen door het plaatsen van een bakelietdoos, en waar nodig het aanbrengen van isolatie stukken.

Op deze wijze werd een zo groot mogelijk beveiliging verkregen tegen de gevolgen van een kortsluiting.

Redeneringen rond Cadeaustelsel

S.E.R.-discussie gepubliceerd

Het Advies inzake het voorontwerp van wet op het cadeaustelsel van de S.E.R. (waarvan wij reeds een summiere samenvatting brachten) is inmiddels volledig gepubliceerd. Het voorontwerp met de Memorie van Toelichting zijn er aan toegevoegd, zodat men nu van de gehele materie kennis kan nemen.

Aan de feitelijke samenvatting van het SER-advies zoals wij die reeds publiceerden, behoeft niets toegevoegd te worden. De inhoud van het voorontwerp maakten wij in grote trekken ook reeds bekend.

Toch is de brochure, zoals zij thans voor ons ligt, nog interessant. Met name door de „levendigheid” van dit rapport; er blijkt wel uit dat het cadeaustelsel aller belangstelling heeft en een brandende kwestie genoemd mag worden.

Eveneens blijkt dat er bij lange geen eenstemmigheid heerst over deze materie, zelfs niet in een betrekkelijk klein college als de SER en de adviescommissie. Ook de argumenten welke naar voren gebracht worden, zijn interessant al zijn ze in veler ogen misschien niet altijd juist.

Allereerst wordt in het advies aandacht geschonken aan de kwalitatieve betekenis van het cadeaustelsel als middel van verkoopbevordering. In deze paragraaf wordt vrij objectief een uiteenzetting van zaken gegeven. Dan komt paragraaf 3, die wellicht het interessantst is, omdat hier de leden van de Raad hun diverse meningen tegenover elkaar stellen.

Men is het er over eens dat toepassing van reclamemiddelen, welke het effect hebben de consument op een dwaalspoor te brengen, moet worden vermeden.

Invloed rotorweerstand

(Slot van blz. 167)

Men vergelijkte het hierboven beschreven gedrag van deze proefmotor met de karakteristiek A in bijgaande grafische voorstelling, waarin het koppel is voorgesteld met betrekking tot het toerental.

Na bij de eerste proefmotor deze ondervinding te hebben opgedaan, moet hieruit de conclusie getrokken worden dat de rotorweerstand te klein was. Op zeer eenvoudige wijze kon deze weerstand vergroot worden, en wel door de kortsluitringen aan beide kopeinden minder materiaaldikte te geven; afsteken van deze ringen tot op te voren vastgestelde dikte levert in korte tijd de rotor van model B.

Onmiddellijk bleek dat inderdaad (zoals te verwachten was) het aanloopkoppel groter was geworden zodat de ventilator veel gemakkelijker op toeren kwam, en tevens dat dit toerental lager kwam te liggen dan bij de motor volgens model A het geval was.

In de karakteristiek B is aangegeven de koppel-toerenkromme waaruit het grotere aanloopkoppel blijkt en het verminderde toerental bij vollast. Deze motor heeft dus een grotere slip gekregen.

Proeven brengen resultaat

Op de hierboven beschreven wijze kan men

De meeste leden stellen min of meer uitdrukkelijk vast dat het „gratis” vertrekken slechts schijn is.

De meerderheid van de Raad onderschrijft als grond voor de regeling van het cadeaustelsel „de schade die door de toepassing daarvan wordt toegebracht aan de ondernemers, die hun bedrijf maken van de verkoop van de goederen die door de cadeauevende ondernemingen ten geschenke worden gegeven”.

Dit betekent in verstaanbaarder taal: wanneer de kruideniers eens gloeilampen cadeau gingen geven, zou de gloeilampenhandel zich daardoor terecht benadeeld voelen. (We nemen met opzet een voorbeeld waarvan ons nog nimmer feiten ter ore kwamen, om niet op gevoelige tenen te trappen.)

Minder begrijpelijk lijkt ons de opmerking dat door dit gevolg van het cadeaustelsel in het bijzonder de detailhandel getroffen wordt, omdat de producenten hun producten toch kwijt raken, ook al worden ze cadeau gegeven. Voor de meeste goederen staan tussen detaillist en producent de grossiers; wanneer de detailhandel in een bepaald product min of meer lamgelegd wordt, zal de grossier dit evenzeer gevoelen. De cadeau-gever immers zal over 't algemeen recht van een fabrikant betrekken.

Sommige leden van de Raad voelen niets voor een regeling van het cadeaustelsel bij de wet. „Het geven van cadeaux is immers slechts een der vormen van reclame en wel een vorm, waarbij de bestede bedragen rechtstreeks aan de consument ten goede komen”, menen zij. En verder nog „Een vorm bovendien, welke voor elke

voortgaan, totdat men een rotor verkregen heeft met kortsluitringen van de juiste dikte. Men heeft dan een voldoende groot aanloopkoppel verkregen en tegelijkertijd een vollastoerental dat zóveel lager ligt dan het synchrone, dat een sterk geruis voorkomen wordt.

Het is ook mogelijk om de kortsluitringen zelf van messing te nemen, dat een hogere soortgelijke weerstand heeft dan koper, waardoor men bij gebruik van koperen rotorstaven eerder het beoogd doel bereikt.

Een en ander demonstreert hoe nauwkeurig aanloopkoppel en vollastoerental reageren op de rotorweerstand. En omdat, vooral bij kleinere ventilatoren voor huishoudelijk gebruik, het toerental een behoorlijk stuk beneden het synchrone toerental moet liggen, hebben wij in de rotorweerstand de factor waarmee de gewenste snelheid te bereiken is.

Zo blijkt het mogelijk een éénfase, 2-polige ventilatormotor, voorzien van waaier, telkens met een andere rotor, achtereenvolgens 2800, 2400, 2000 en zelfs 1500 toeren te laten maken, waarbij in al deze gevallen het synchrone toerental dus 3000 bedraagt.

Bij toenemende ankerweerstand wordt de slip dus groter; dit betekent echter ook grotere warmte ontwikkeling in het rotorijzer.

De afkoeling bij een ventilatormotor is echter zodanig dat men een grotere silp gerust kan toelaten.

Ir. J.

? Vraag en Aanbod !

Wegens bijzondere omstandigheden aangeb.:

EEN GOED BEKLANTE ZAAK

Zaak in radio- en electr. verbruiksartikelen, annex reparatiebedrijf en groothandel. (N.V. alle aandelen), op prima stand te Amsterdam. Nog vele lopende orders.

Br. onder nr. 1759, Bur. v.d. blad.

Electro Vapour Radiatoren.

9 stuks capaciteit 3 KW

1 " " " 2 KW

gebruikt doch in prima staat ter overname aangeboden.

1 Inventum Reservoir 250 Ltr., 220 volt met consol. Br. onder nr. 1756 Bur. v.d. blad.

Ter overname 30-jarig bestaande zaak in radio, electriciteit en verlichting. Op beste stand Rotterdam. Omzet f 65.000,—. Goederenvoorraad f 20.000,—, Benodigd kap. f 20.000,—, restant koopsom op gemakkelijke voorwaarden. Br. onder nr. 1757. Bur. v.d. blad.

Te koop aangeboden:

Een zo goed als nieuwe Philips Buizenmeet apparaat. Cartomatic-Type G M. 7633. Br. nr. 1758. Bur. v.d. blad.

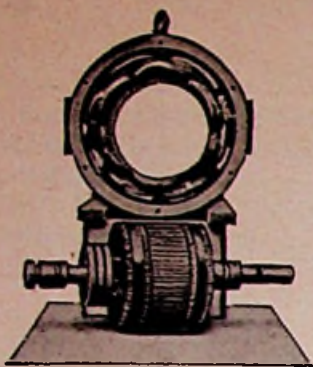
TE KOOP:

Electrotechn. install. winkelbedrijf (lege N.V.) in grote stad centrum des lands, wegens gevorderde leeftijd, tegen overname winkelgoederen factuurprijs en gedeelte inventaris. Koopprijs ± 25 mille. (Geen goodwill) Grote klantenkring. Koper wordt ingewerkt. Unieke aanbieding voor jonge kracht(en). Alleen serieuze reflectanten gelieve op deze aanbieding te reflecteren.

Br. onder nr. 1760 Bur. v.d. blad.

Open Plaatsen

Chef de Bureau gevraagd op vooraanstaand electrotechnisch installatiebureau, bij voorkeur bekend met de branche en inkoop. Br. onder nr. 1755 Bur. v. d. blad.

Electro-
Technische
Herstelplaats
SJERP &
JONGENEEL

DEN HAAG
Prinsegr. 184
Tel. 335280

NIEUW! NIEUW!
WIJDEVEN CLAXON

Octrooi aangevraagd onder nr. 171.639.

Met zwakstroom leiding te bedienen,
aankosten worden tot een minimum
beperkt. — Uw grossier heeft hem in
voorraad. Vraagt prijsopgaaf.
Gratis brochure.

A. W. G.

TRANSFORMATOREN EN ELECTRISCHE
APPARATENFABRIEK - Valkenswaard
Telefoon K 4991-2002

GISO-LAMPEN

N.V. v/h Nierstrasz

Plantage Middenlaan 62 - AMSTERDAM-C.

Grossiers in eerste-klas installatiemateri-
alen en huishoudelijke apparaten met fili-
alen, resp. vertegenwoordigers in:

Apeldoorn - W. J. Witteveen - tel. 4153
Oegstgeest - A. J. v. d. Weterink - tel. 25861
Leeuwarden - Tj. Wartena - tel. 4484
Schiedam - L. W. Morel - tel. 68556
Roosendaal - J. W. de Rijk - tel. 2581
Hengelo - J. A. C. ten Bokum - tel. 4823
Tegelen - P. Leenen - tel. 730

Spotlights
Voetlichten
Hersen
Projectie
Floodlights
Zoeklichten
Lichtregelaars
Aut. Kleurwielen
Kleurfiltermat.
Weerstanden enz.

Fabriek van
Speciale Verlichtingsapparaten

AMSTERDAM-Z.

v. Ostadestraat 228-230 - Tel. 20485

Vraagt prospectus! Ook verhuur!

onderneming ongeacht de betekenis van zijn
onderneming, toegankelijk is."

Het ligt er maar aan, hoe je de boel bekijkt.
Indien het waar is, dat „de bestede bedragen
rechtstreeks aan de consument ten goede kom-
men" dan willen we zien of iedere winkelier of
ambachtsman enigszins gelijkwaardig in staat
is deze bedragen aan zijn bedrijf te onttrekken
en de consument ten goede te laten komen!

Min of meer de boel ondersteboven zetten
lijkt ons dan ook de bewering: „Het verbieden
van het cadeaustelsel betekent dus een ernstige
handicap voor een als gevolg daarvan een ernstige
benadeling van een bepaalde groep onder-
nemers. Een dergelijk scheeftrekken van de con-
currentieverhoudingen kan niet geacht worden
op de weg van de overheid te liggen."

En wij die juist meenden dat a) het cadeau-

stelsel niet verboden doch slechts geregeld w
b) het geven van overdreven cadeaux een
stige benadeling van grote groepen onderne
was en c) dat deze wet juist scheefgetrokken
houdingen weer recht wilde trekken!

Dat men van mening verschilt over de vr
of deze materie geregeld dient te worden bi
wet dan wel door de bedrijfsorganisaties, kun
we begrijpen. Dat vele leden het optimisme
vele andere leden („de instelling van een bedr
lichaam voor de detailhandel verkeert reeds
een vergevorderd stadium van voorbereiding
niet delen, begrijpen we evenzeer. En de op-
sing: regeling bij de wet als overgang naar re
ling door een bedrijfslichaam, lijkt ons dan
waarlijk niet de slechtste!

Als er maar weer niet te lang over gepr
wordt.

Telecommunicatie-apparatuur

Het facsimile toestel waarvan op de voor-
pagina twee foto's worden gereproduceerd werkt
volgens dit principe: de bladen worden er in
geschoven en krijgen een elektrische lading
waardoor zij op de lopende band blijven kleven.
Zonder enige beschadiging te ondergaan worden
ze met een snelheid van 40 m per sec. afgetast;
een lampje richt een fijne lichtbundel op het docu-
ment, dat hierdoor in stroken van $\frac{1}{5}$ mm
breedte, punt na punt belicht wordt. Bevindt
zich juist een stukje van een zwarte letter in het
door de lichtstraal getroffen beeldelement, dan
wordt het daar opvallende licht niet terugge-
kaatst. Het wel teruggekaatste licht valt op een
fotocel waarin aldus een stroompje wordt opge-
wekt. Dit stroompje wordt versterkt en via de
aether of via een draaggolfkabel naar het ont-
vangtoestel overgebracht.

In dit ontvangtoestel besturen de aldus bin-
nenkomende stroompjes een speciaal lampje, dat
daardoor een lichtbundeltje werpt op een foto-
grafische film. Deze film wordt zodoende punt
na punt en streep na streep belicht, waardoor het
beeld wordt samengesteld zoals het in de zender
werd ontleed.

De belichtingstijd bij dit ontleden is 0,000 005
seconde.

De film van de ontvanger wordt automatisch
ontwikkeld en gefixeerd, waarna het beeld direct
vergroot geprojecteerd wordt.

Weelbelasting opgeruimd

Met bekwame spoed zal behandeld worden
een wetsvoorstel om het hoogste tarief van de
omzetbelasting (het 30% weeldetarief) af te
schaffen. De onder dit tarief vallende artikelen
zullen in plaats van met 30 nu nog met 15%
belast worden.

Uiteraard verhoopt men van de hieruit vol-
gende prijsdaling een evenredige omzetver-
groting.

In deze sector vallen o.m. de volgende elec-
trotechnische artikelen: scheerapparaten, luid-
sprekers en versterkers.

Aangezien voor radio- en televisie-toestellen
reeds het 15% tarief gold, komt hierin voorlopig
dus geen verandering.

Handendroogapparaat

Naar aanleiding van ons bericht over een
handendroogapparaat in een onzer vorige

nummers, wordt ons gemeld dat dit appar-
niet nieuw is. Inderdaad werden dergelijke
paraten reeds in de jaren tussen 1935 en 19
hier te lande geplaatst. Het bedrijf dat de
handendrogers vervaardigde (zo ver wij kon
achterhalen als enige) heeft toentertijd ech
door omstandigheden de productie stopgez
Op hervatting van deze productie door bedo
bedrijf is voorlopig geen kans.

Voor het eerst in Nederland zal op Zond
17 Mei een r.k. kerkelijke plechtigheid via
televisie uitgezonden worden. Het betreft h
een pontificale Hoogmis welke de Belgis
Kardinaal Van Roey in het stadion te Utre
zal opdragen.

Bijdrage Woltersom-organisatie

De Bedrijfsgroep Metalenverwerkende A
bachten, deelt ons mede, dat binnenkort t
de uitzending van de kwitanties van deze b
drijfsgroep voor 1953 zal worden overgega
De vakgroep in onze bedrijfstak is weliswa
opgeheven, maar de bedrijfsgroep en de hoo
groep Ambacht zijn in overeenstemming m
de wensen van de centrale vrije organisat
voorlopig gehandhaafd, in afwachting van
instelling van bedrijfsorganen op grond van
Wet op de Bedrijfsorganisatie. Ten behoe
van bedrijfsgroep en hoofdgroep zal over 19
nog een kleine uniforme bijdrage (f 3,25 p
onderneming) dienen te worden voldaan, wa
in begrepen is een bedrag voor het Economis
Instituut voor de Middenstand.

**Mededeling van de Federatie van Elect
technische Werkgevers Organisaties**

C.A.O.

De Collectieve Arbeidsovereenkomst voor h
electrotechnisch bedrijf is thans ook beke
door het algemeen federatiebestuur.

Dit bestuur moet de verdere behandeling ove
laten aan de bij de F.E.W.O. aangesloten org
nisaties. De aangesloten organisaties hebben t
het verschijnen van deze publicatie een voor b
handeling voldoende aantal exemplaren ontvan
gen of zullen deze alsnog ontvangen.

Het federatiebestuur heeft besloten de organ
saties te adviseren deze C.A.O. te aanvaard

Aangifte biljetten

Inkomstenbelasting

Invullen een belangrijk werk

door J. L. van Hedel, belastingconsulent

Nu de jaarlijks gebruikelijke lawine van nieuwe aangifte-biljetten voor de inkomsten- en vermogensbelasting weer over ons is gekomen, zullen wij er vroeg of laat weer eens voor moeten gaan zitten om de gegevens te verzamelen, die nodig zijn voor het invullen van ons biljet. Dat invullen is een belangrijk werk, want elke fout en elke vergeten post kan geld kosten. Het tarief van de inkomstenbelasting is zo hoog, dat een fout reeds spoedig veel geld gaat kosten.

Biljet tijdig inzenden!

Het aangifte-biljet moet vóór 15 April 1953 worden ingeleverd. In zeer veel gevallen is die termijn veel te kort en in dat geval kunnen zij, die een B-biljet hebben ontvangen (inkomsten- en vermogensbelasting), door het voor 15 April 1953 inzenden van een voorlopige aangifte van het inkomen over 1953, uitstel krijgen tot 15 Juli 1953. Bij de B-biljetten wordt een formulier voor zo'n voorlopige aangifte bijgesloten en door tijdige inzending daarvan verkrijgt men automatisch uitstel tot 15 Juli. Degenen, die een A-biljet hebben ontvangen, kunnen schriftelijk uitstel vragen aan de inspecteur. Accountants en belastingconsulenten kunnen als regel ook voor de door hen te behandelen A-biljetten voorlopige aangiften inzenden. Ook wordt aan hen zo nodig uitstel tot na 15 Juli verleend.

Tegenwoordig wordt het niet tijdig indienen van een aangifte-biljet gestraft. Het bedrag der belasting kan door de inspecteur n.l. worden verhoogd met 5 %. Het spreekt wel vanzelf, dat een dergelijke verhoging van de aanslag ten koste van alles voorkomen moet worden. De inkomstenbelasting is al hoog genoeg zonder deze verhoging!

Giften aan Rampenfonds

Giften in geld aan het Nationaal Rampenfonds mogen ten volle worden afgetrokken bij de berekening van het zuiver inkomen. De belastingbetaler mag zelf kiezen of hij die aftrek over 1952 of in 1953 wil laten plaats vinden. Dat aftrek ook over 1952 mogelijk is kan voor meningen een niet onaanzienlijke belastingbesparing betekenen. Wij denken bijvoorbeeld aan hen, die in 1952 over een bepaald bedrag inkomstenbelasting moeten betalen naar het speciale tarief van 20 à 40 % volgens art. 48 I.B. Dat zijn dus o.a. zij, die in 1952 door de liquidatie of overdracht van hun bedrijf of door inbreng daarvan in een N.V. zgn. overdrachts- of liquidatie-winst hebben genoten.

Het percentage inkomstenbelasting daarover is gelijk aan het percentage dat geheven wordt over de laatste f 600,- van het normale inkomen

(met een minimum van 20 % en een maximum van 40 %).

Daalt nu, door aftrek van de gift aan het N.R.F., het normale inkomen, dan wordt niet alleen het bedrag van de inkomstenbelasting daarover lager maar ook het percentage van de belasting over de laatste f 600,- van het normale inkomen. Dit kan dus tot gevolg hebben, dat het tarief der belasting over de overdrachtswinst eveneens daalt.

Wanneer het normale inkomen in 1952 f 7 500,- bedroeg en de overdrachtswinst f 30 000,-, dan zou aan inkomstenbelasting verschuldigd zijn door een gehuwd man (Géén kinderaftrek):

over het normale inkomen van f 7 500,-	f 1 268,-
over de overdrachtswinst 28½ % van f 30 000,-	„ 8 550,-
	<hr/> f 9 818,-

Werd nu echter in 1953 een bedrag van f 500,- aan het rampenfonds geschonken en dit bedrag wordt in mindering gebracht bij de berekening van het inkomen over 1952, dan wordt het resultaat:

belasting over het normale inkomen van f 7 000,-	f 1 128,-
belasting over de overdrachtswinst 27 % van f 30 000,-	„ 8 100,-
	<hr/> f 9 228,-

Een besparing dus van f 590,-! Men ziet hieruit, hoezeer de mildadigheid wordt beloond en dit kan wellicht voor een of ander onder de lezers een aansporing zijn om alsnog een bedrag op giro 9575 of giro 17 te storten! In bepaalde gevallen kan zo'n gift immers een belangrijke besparing opleveren.

Het zal duidelijk zijn, dat degenen die in 1953

hun onderneming hebben geliquideerd of overgedragen of dat alsnog zullen doen, er eerder voordeel bij hebben om de gift over 1953 af te trekken.

Aftrek verhoogde vermogensbelasting

Te beginnen met het belastingjaar 1951 is het tarief van de vermogensbelasting verhoogd. Werd daarvoor f 2,50 per f 500,- vermogen geheven, het tarief bedraagt thans f 3,- tot f 3,50 per f 500,- vermogen.

Teneinde deze belastingverhoging weer enigszins te verzachten is bepaald, dat hetgeen als gevolg van de tariefsverhoging van de vermogensbelasting méér wordt betaald, in mindering gebracht mag worden op het inkomen. Bij een inkomen van enige betekenis is het niet ondenkbaar, dat door deze aftrekmogelijkheid meer aan inkomstenbelasting wordt bespaard dan de verhoging van de vermogensbelasting bedraagt!

Bij de berekening van het inkomen over 1952 mag de verhoging van de vermogensbelasting slechts worden afgetrokken voor zover daarvoor in 1952 een definitieve aanslag is ontvangen die ook in 1952 onherroepelijk is komen vast staan.

In 1952 kan practisch alleen de definitieve aanslag vermogensbelasting 1951 zijn ontvangen. Deze aanslag is twee maanden na de dagtekening daarvan onherroepelijk komen vaststaan, indien er althans geen bezwaarschrift is ingediend. Aftrek over 1952 bestaat dus in het algemeen voor aanslagen die voor 1 November 1952 zijn uitgereikt.

Het in mindering brengen van de meerdere vermogensbelasting is een puntje, waaraan wellicht niet steeds wordt gedacht. In de regel gaat het ook niet om grote bedragen maar het verschil in inkomstenbelasting zal toch wel bijna steeds de moeite lonen.

Een willekeurig voorbeeld uit de practijk: het inkomen over 1952, zonder vermindering van de meerdere vermogensbelasting, bedraagt f 9132,-. In 1952 werd de definitieve aanslag vermogensbelasting 1951 ontvangen. Deze werd berekend over een belastbare som van f 45 000,- en bedroeg f 270,-. Volgens het oude tarief zou een bedrag van f 225,- ge-

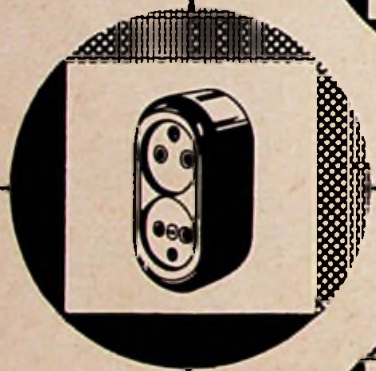
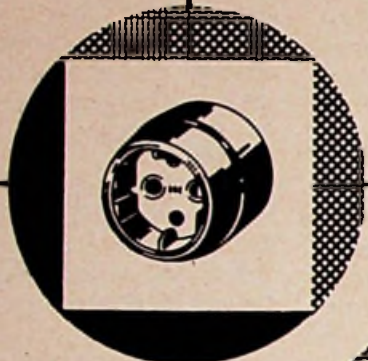
(Vervolg zie blz. 173)

Ga uw gang juffrouw Jeanne, maar breng m'n papieren niet in de war.

HAZEMEYER

INSTALLATIEMATERIAAL

Draaischakelaars

Stopcontacten

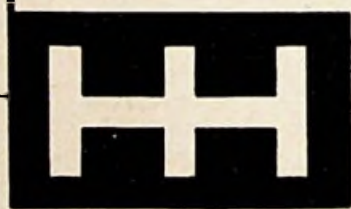
bruin en wit

**Opbouw en
Inbouw**

Normaal

en

druipwaterdicht

*Geheel
Nederlands
fabrikaat*

Voorzien van het KEMA KEURTEKEN

de hoogste kwalitatieve onderscheiding
van het KEMA LABORATORIUM

HAZEMEYER

Installatiemateriaal

Juridische perikelen

VRAAGBAAK OP JURIDISCH TERREIN

onder leiding van Mr. H. Warners

Stoeien werd ernst

Vraag: Ik ben werkzaam in een vrij groot bedrijf; daarom kom ik ertoe ook regelmatig de „juridische perikelen“ te lezen.

Ik zou nu graag advies krijgen over de volgende kwestie: Onlangs was ik wat aan het stoeien met een collega, maar langzamerhand werd het ernst en het slot was, dat ik een spier scheurde en lange tijd mijn werk niet kon verrichten. Mijn collega is nog geen 21 jaar, maar zijn vader, die ik gevraagd heb mijn schade te vergoeden, heeft geweigerd hierop in te gaan.

Antwoord: U meent dus recht op schadevergoeding te hebben, omdat uw collega, om het eens juridisch te zeggen, u op onrechtmatige wijze heeft bevochten, ten gevolge waarvan u een spier hebt gescheurd. Allereerst vraag ik mij af, waar u in dienstbetrekking blijkt te zijn, of u niet onder de verplicht-verzekerden valt en op die grond een uitkering hebt gekregen.

Meestal is het zelfs gebruikelijk, dat hoewel wettelijk slechts 80 % aan de werknemer wordt vergoed, de werkgever het volle salaris blijft doorbetalen. Over die boeg zoudt u derhalve geen schade hebben geleden. Wel zou dit eventueel het geval kunnen zijn met ziekenhuiskosten en dokterskosten.

Aannemende, dat dit inderdaad zo is en dat u eventueel nog andere kosten hebt geleden, rest ons dan nog de vraag, of u deze schade kunt verhalen op de vader van de minderjarige collega.

Allereerst vind ik uw geval niet zo erg sterk, omdat uzelf erkent, dat u bent gaan stoeien,

zodat u m.i., waar dit een nogal vrijwillig karakter droeg, daarmee de risico's hebt te dragen, van de gevolgen daarvan.

Anders ware het geweest, wanneer u zonder meer was aangevallen of wanneer u duidelijk had laten merken, dat u niet gesteld was op een vechtpartij. Aannemende echter, dat uw collega inderdaad opzettelijk en door zijn schuld u een gescheurde spier bezorgd heeft, dan blijft nog de vraag bestaan, of de vader ervoor aansprakelijk is.

In algemene zin kent de wetgever een aansprakelijkheid van ouders voor de gedragingen van hun minderjarige kinderen, tenzij zij deze daad niet hebben kunnen beletten.

De rechtspraak gaat tegenwoordig vrij ver bij het verontschuldigen van de ouders en bij het aannemen, dat de ouders de daad van de minderjarigen redelijkerwijze niet hebben kunnen en behoeven voorkomen.

Onlangs bijv. trof ik een aardig arrest aan. Het geval was het volgende:

Een jongen van een jaar of negen speelde op straat met een pijl en boog. Een van zijn afgeschoten pijlen trof het oog van een autobestuurder en deze werd daardoor zwaar gewond. De ouders van dit jongetje werden tot schadevergoeding aangesproken, maar het Gerechtshof wees de vordering af, omdat de ouders geen gebrek aan voldoende zorg t.o.v. hun minderjarig kind kon worden verweten, wanneer dit kind op straat speelt en daarbij een pijl en boog hanteert, hetgeen, naar het Gerechtshof verder overwoog, een normale bezigheid is van jongetjes van negen jaar en het toevallig daaraan verbonden risico, dat een verdoemde pijl iemand ongelukkig raakt, zou volgens het Gerechtshof niet meebrengen, dat de ouders daardoor de schade dienen te betalen.

Een hele opluchting voor alle ouders en een vrij vergaande uitspraak met betrekking tot de bescherming van ouders tegen de aansprakelijkheid van de onrechtmatige handelingen van hun minderjarige kinderen.

In dit licht bezien geef ik weinig voor uw vordering tegen de vader van de minderjarige collega.

Het zou mij niets verwonderen, wanneer een Rechtbank of een Gerechtshof daarbij zou overwegen, dat stoeien een vrij normaal verschijnsel is bij jonge kerels en de aansprakelijkheid op ouders niet zover gaat, dat zij de onkosten dienen te betalen, welke hun minderjarige zoon door dit stoeien wellicht schade veroorzaakt heeft.

In dit geval wordt dus inderdaad meer bespaard dan de verhoging bedraagt.

Buitengewone lasten

Een ander punt, waaraan bij het invullen van het aangifte-biljet aandacht moet worden besteed, is de mogelijkheid tot aftrek van de buitengewone lasten.

Buitengewone lasten zijn:

a. uitgaven tot voorziening in het levensonderhoud van eigen en aangehuwde kinderen en pleegkinderen, voor wie geen kinderaftrek wordt genoten en van andere bloed- en aanverwanten in de rechte linie en in de tweede graad der zijlinie;

b. uitgaven, terzake van ziekte, invaliditeit, sterfgeval en andere dergelijke uitgaven ten behoeve van de belastingplichtige, diens echtgenote, diens eigen en aangehuwde kinderen en van diens bloed- en aanverwanten in de rechte linie en in de tweede graad der zijlinie.

Recht op aftrek wegens buitengewone lasten is er, zodra het totale bedrag van die uitgaven meer dan 10 % van het inkomen bedraagt. Is er recht op kinderaftrek, dan mag dat inkomen eerst worden verminderd met 10 % voor elk kind waarvoor aftrek wordt genoten.

Voor inkomens boven f 12 000,- mag per kind f 1 200,- worden afgetrokken.

Voorbeelden:

Inkomen f 7 000,-, geen kinderaftrek. Om voor aftrek in aanmerking te komen moet het totale bedrag van de buitengewone lasten méér bedragen dan 10 % van f 7 000,-, meer dan f 700,- dus.

Inkomen f 8 000,-, kinderaftrek voor 4 kinderen. In dit geval is aftrek wegens buitengewone lasten toegestaan wanneer het bedrag daarvan hoger is dan f 480,-. Immers:

inkomen	f 8 000,-
af: 4 x 10 %	„ 3 200,-
	<hr/> f 4 800,-

waarvan 10 % is f 480,-.

Inkomen f 15 000,-, aftrek voor 6 kinderen. Aftrek wegens buitengewone lasten mogelijk wanneer het bedrag daarvan hoger is dan f 780,-. Immers:

inkomen	f 15 000,-
af: 6 x f 1 200,-	„ 7 200,-
	<hr/> f 7 800,-

Men bedenke, dat bij aftrek wegens buitengewone lasten het zwaarst belaste deel van het inkomen, de top, onbelast blijft. De belastingbesparing is dan ook in de regel niet onaanzienlijk.

Kinderen van 25 jaar en ouder

Voor studerende kinderen van 25 jaar of ouder wordt géén kinderaftrek genoten. De kosten voor het levensonderhoud van die kinderen kunnen echter wel in mindering worden gebracht als buitengewone lasten. Tot voor kort werd het standpunt ingenomen, dat voor de studiekosten (collegegeld, boeken e.d.) geen aftrekmogelijkheid bestond. Zeer kortgeleden heeft de Hoge Raad echter beslist, dat ook die studiekosten behoren tot de uitgaven „tot voorziening in het levensonderhoud“ en dus gerekend kunnen worden tot de buitengewone lasten.

Radiotentoonstelling Düsseldorf

De grote Deutsche Rundfunk-, Phono- und Fernschausstellung (29 Aug. tot 6 Sept.) te Düsseldorf belooft vooral voor radio-enthousiasten zeer belangrijk te worden. Op het gebied der ukv komen veel nieuwe en geperfectioneerde toestellen waarin de nieuwste technische verbeteringen zijn aangebracht.

Vanzelfsprekend zal de televisie, die in Duitsland reeds met vijf zenders werkt, met een rijke sortering ontvangtoestellen vertegenwoordigd zijn.

Fiberglas-handleiding

Een zeer praktische brochure ontvingen wij van de afdeling Electroislatie van Culimeta (Weteringkade 47, Den Haag). Het is nl. een Handleiding voor de industrieel en gebruiker van Fiberglas. Men weet dat onder deze naam thermo-electro isolatiematerialen in de handel gebracht worden met zeer aantrekkelijke eigenschappen. Hierover nu verschaft deze brochure alle gewenste gegevens, alsmede over de vele toepassingsmogelijkheden van deze stof.

INKOMSTENBELASTING

(Vervolg van blz. 171)

heven zijn. Het inkomen over 1952 kan dus worden verminderd met f 45,-.

Het verschil in inkomstenbelasting is nu:	
belasting over f 9 132,-	f 1 799,-
„ „ „ 9 087,-	„ 1 759,-
	<hr/> f 40,-

Een ander voorbeeld uit hogere regionen: inkomen over 1952 f 24 361,-. Aanslag vermogensbelasting 1951 over een belastbare som van f 120 000,-, bedraagt f 724,-. Dit betekent, vergeleken met het oude tarief, een verschil van f 124,-.

Inkomstenbelasting over f 24 361,-	f 8 729,-
Inkomstenbelasting over f 24 237,-	„ 8 599,-
	<hr/> f 130,-

Het ALLERNIEUWSTE op het gebied van WIKKELDRAAD!

Wat is POVIN??

DE nieuwe wikkeldraad voor iedere fabrikant en wikke-
laar die met zijn tijd meegaat.

WAAROM??

POVIN geeft ruimtebesparing, de grootste bedrijfs-
zekerheid, grote mechanische sterkte, grote chemische
bestendigheid.

Vraagt gratis monsters

POVIN-draad is op alle punten superieur!

Vraag alle gewenste
inlichtingen aan onze
alleenvertegenwoor-
digster voor Neder-
land. Zij zal U graag
met raad en d(raad)
bijstaan.

TECHNISCHE
HANDEL-
ONDERNEMING
„ROMAL”
Plompstorengraacht 12
Utrecht - Tel. 18041

Wat voor draad
U ook mocht
nodig hebben-

maakt het!

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO - HOLLAND
37564

EEN BUSCH-JAEGER-SCHAKELAAR

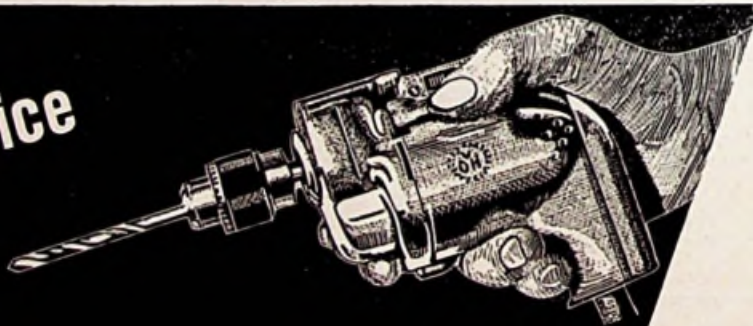
EEN KWALITEITS-SCHAKELAAR

A 103

Dit van ouds bekende materiaal wordt geleverd door:

W. HELMS	Amersfoort	Nieuwstraat 17
W. HELMS	Deventer	Walstraat 17 19
N. V. INGENIEURBUREAU DOORMAN	Rotterdam	Mauritsweg 59
BRINKMAN & GERMERAAD N. V.	Enschede	Walstraat 35
W. HAAS	Heerlen	Kempkensweg 3
ANT. KASDORP	Roermond	Venloseweg 4
N. V. ELECTRO OFRA	Venlo	Stroalsweg 37-39
J. K. BUSBROEK	Zwolle	Kamperstraat 9
ROOD & KAHLE	Bergen op Zoom	Patterstraat 40
GEBR. van d. VEEN	Leeuwarden	Grote Kerkstraat 15
N. V. SCHOLTEN'S HANDELSMAATSCHAPPIJ	Hoorn	Nieuwstraat 15
N. V. GEMA	Groningen	Oude Boteringstraat 57
H. C. J. VREDENBURG	Hengelo	Willemsstraat 63

24 uur service

Wie rekent, neemt een V.D.H.
Op V.D.H. kan je rekenen!

Dit is de H.B.M. 63, welke slechts
1,2 kg weegt en welke de aangewezen
electrische handboor is voor

24 uur service

timmerlieden - standbouwers
landbouwers - behangers
electriciens - stoffeerdere
loodgieters - radio-technici
fitters - monteurs

H.B.M.
(Het Beter Merk)
type 63.

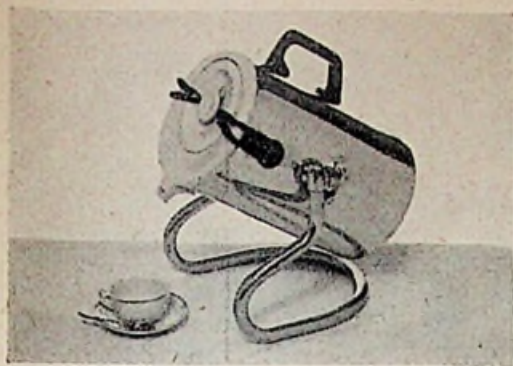
Geen tien handboren
presteren,
wat één H.B.M. 63
in een
bepaalde tijd
doet.

STOKVIS & ZONEN N.V.

JAVASTAAL - STOKVIS N.V. - DJAKARTA

Nieuwe producten

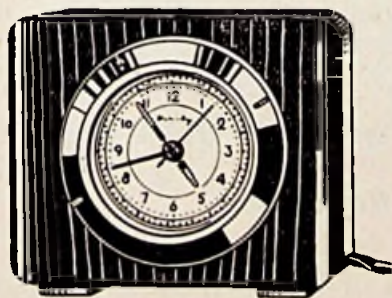

Koffie- of theezet-apparaat

Het hierbij afgebeelde apparaat dient voor het zetten van koffie of thee. In hard porselein is het uitgevoerd, echter omgeven door een roestvrij-metalen mantel. Het electrisch element is in de hard-porseleinen binnenpot ingebouwd. Drie tot vijf liter bedraagt de inhoud. Ter verhoging van het aroma is een bepaald snelfilter vervaardigd, bestaande uit hardporselein en eveneens in een metalen mantel gehuld. Geplaatst op een verchroomde standaard kan het apparaat op eenvoudige wijze worden losgemaakt, waardoor het zodanig kan worden gewenteld, dat men er de drank kan uitschenken. Een bijzondere constructie van de tuit verhindert het nadruppen.

Radio-schakelklok

Wel niet geheel nieuw, maar toch nog de moeite waard om de aandacht op te vestigen, is de Electro Boy, een radio-schakelklok welke sinds enige tijd hier te lande in de handel is. Deze schakelklok, waarmee in 24 uur 72 instellingen mogelijk zijn, neemt niet slechts het in- en uitschakelen van de radio uit handen, maar kan daardoor tevens als wekker dienst doen. Men stelt de klok op de gewenste tijd in - en wordt gewekt door radiomuziek, nieuwsberichten of ochtendgymnastiek.

Bovendien zorgt deze Electro Boy bij de keukenapparaten voor de juiste hitte en brandtijd, kan de gebruiksduur van electro-medische toestellen (hoogtezon e.d.) regelen alsmede het in- en uitschakelen van reclame- en etalageverlichting. De minimale tijdsafstand tussen in- en uitschakelen bedraagt 20 minuten.

De klok kan natuurlijk ook als normale klok gebruikt worden, dank zij een synchroonuurwerk met normale uur-, minuten- en secondenwijzer. De tijdsinstelling geschiedt door een enkele druk op de knop van de draaibare frontschijf. Aan de achterkant bevindt zich een schakelaar voor onafhankelijke in- en uitschakeling. Het toestel is voor 110/220 volt wisselstroom omschakelbaar, het schakelvermogen bedraagt 1000 watt.

Olie-arme schakelaar

Een onzer grote industrieën brengt sinds enige tijd een ultra-snelle olie-arme schakelaar op de markt. Deze schakelaar heeft de naam Conel gekregen omdat in de opbouw van de geleiders 2 concentrische elektroden zijn toegepast. Hierdoor ontstaan geen uitwendige magnetische velden en dus geen verwarming van de stalen omhulling en geen electro-dynamische krachten in de doorvoer-isolatoren.

Ook overigens zijn in deze schakelaar, welke van het horizontale uitrijdbare type is, veel nieuwe technische ideeën verwerkt. Zo zijn de contacten dusdanig geconstrueerd dat ze volkomen trilvrij schakelen en tevens zijn ze immuun voor corrosie. De bluskamers werken volgens het principe van dwarsblazing. Inzake boogblussing, isolatie, beveiliging, bediening en onderhoud werden zeer belangrijke voordelen in deze schakelaar bereikt. De Conel schakelaar kan worden ingereiden op het bekende railsysteem type HF veldbreedte 45 cm.

Stofzuigerzak

Inderdaad een uitkomst voor honderden huisvrouwen lijkt ons de onlangs op de markt gebrachte stofzuigerzak Dustex. Het ledigen en schoonmaken van de normale, vaste zak is een telkens terugkerende ellende. Vooral voor wie geen tuin heeft, levert elke reiniging binnenshuis een stofboel op.

De Dustex zak nu is een papieren zak, met een netje omgeven. Deze zak brengt men in de vaste zak, zodanig dat de bovenrand van het netje door de klemring vastgeklemd wordt. Is de zak vol dan vouwt men de bovenrand van het netje naar elkaar en trekt de gehele stofbal zonder moeite er uit - en werpt het geval in de assemmer. Een nieuw zakje erin en klaar is Kees.

De eigen zak van de stofzuiger blijft schoon; in huis heeft men ook geen stofrommel. De geringe prijs kan voor geen huisvrouw een bezwaar zijn om dit hulpmiddel aan te schaffen.

Wijdeven claxon

Een fabriek van transformatoren en electrische apparaten brengt sinds enige tijd een nieuwe claxon in de handel, Wijdeven claxon geheten. Deze werkt op het volgende systeem: van een driebenig magneetkernetje zijn 2 beentjes bewikkeld: het middelste met het netspoeltje en een der

twee andere met het zwakstroom spoeltje. Door het zwakstroomspoeltje kort te sluiten ontstaat er een magneetveld in het derde, onbewikkeld beentje. Dit is beweegbaar opgesteld en brengt het membraan van de claxon in trilling.

Uit de beschrijving blijkt reeds dat de claxon aangelegd kan worden met (ca. 40 meter) zwakstroomleiding. De reikwijdte van het geluid is de open lucht is 800 à 1000 meter. De claxon kan geleverd worden voor elke wisselspanning.

Bandrecorder

De rijke serie bandrecorders is weer met een nieuw product uitgebreid, en wel met een goedkoop exemplaar met aantrekkelijke eigenschappen. Onder meer valt te noemen de mogelijkheid van dubbelspoorregistratie.

Door toepassing van de nieuwste methodes is een zeer goede geluidswaergave bereikt. De bandsnelheid bedraagt 9,5 cm per seconde, zodat een bandlengte van 180 m een werkingsduur van een uur vertegenwoordigt (doordat op de band twee geluidssporen zijn aangebracht).

Tijdens het opnemen is modulatiecontrole mogelijk met behulp van een magisch oog.

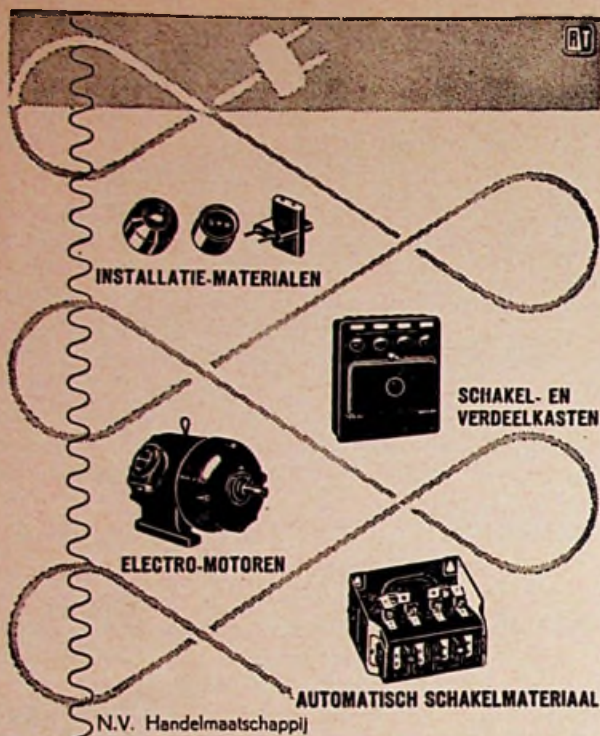
Her energieverbruik bedraagt 60 watt en het apparaat is geschikt voor wisselspanningen tussen 110 en 245 volt.

Desgewenst kan een zgn. programma-indicator bijgeleverd worden welke het noteren en snel terugvinden van bepaalde passages mogelijk maakt.

Het apparaat heeft twee ingangen en drie uitgangen. Het onspoelen en het opwickelen nemen slechts twee minuten in beslag doordat het 13 x versneld geschiedt.

*De Amerikaanse komiek Gaucho Marse:
„De televisie bevordert de cultuur. Zie ik 'n slecht programma, dan draai ik de knop om en neem een goed boek.”*

ELECTRO METAAL
A.C.v. Rijn

Piet Heinstraat 102 - Telefoon 334366 - DEN HAAG

Ipsotherm

MOTORBEVEILIGING

voor

- zware en lange aanloop
- onregelmatig bedrijf
- onregelmatige belasting
- groot aantal inschakelingen
- tegenstroom remmen, enz.

E. M. ELECTROSTOOM N.V.

Postbus 301 - ROTTERDAM-N. - Telefoon 82720
Filiaal te AMSTERDAM: N.Z. Voorburgwal 28-30

R-KWALITEIT

met de rood-zwarte kendraad

de

beste en duurzaamste
rubberaderdraad voor
electrische installaties.

Let op
de blauwe kleur
van de bedrukte
bandomwikkeling
en de blauwe
label.

N.V. HOLL. DRAAD- EN KABELFABRIEK - AMSTERDAM

Verhoogt Uw omzet!

Verkoopt

ITHO

PLAFOND- RING- RAAM-
VENTILATOREN

Onmisbaar in:

Restaurants, bars, fabrieken,
laboratoria, werkplaatsen, can-
tines, garages, kantoren, wacht-
spreek- en woonkamers, keu-
kens, vergaderzalen.

3 jaar garantie
Levering via de groothandel

ITHO-SCHIEDAM

Theologenzoon doet electrotechnische uitvindingen

W. E. Weber

De eerste schoollessen kreeg Wilhelm Eduard Weber in de school van het weeshuis te Halle, niet omdat hij reeds op jeugdige leeftijd ouderloos was, maar omdat zijn vader (professor in de theologie aan de universiteit van Wittenberg) na de opheffing van deze universiteit in het begin der 19e eeuw, directeur werd van het weeshuis.

De jonge Weber leerde, evenals zijn broer goed en daarom besloot zijn vader, dat Wilhelm en zijn broer een universitaire opleiding moesten genieten. De voorliefde van Weber ging uit naar wiskunde en in deze faculteit werd hij op 18-jarige leeftijd, in 1822, aan de universiteit te Halle ingeschreven.

Nauwelijks student begon Weber, tezamen met zijn broer Ernst Heinrich, te experimenteren. Over hun onderzoekingen schreven zij een verhandeling, die in 1823 werd gepubliceerd. De verhandeling was getiteld:

„Wellenlehre auf Experimentale Gegrundet”. In 1826 promoveerde Weber tot doctor en reeds twee jaar later werd hij benoemd tot buitengewoon hoogleraar aan de zelfde universiteit waaraan hij was opgeleid.

In deze hoedanigheid hield hij verschillende voordrachten en hiermede maakte hij zoveel naam, dat Gauss' aandacht op hem viel en deze zich voor de jonge professor ging interesseren. Door bemiddeling van Gauss werd

Wilhelm Eduard Weber
(1804-1891)

Weber in 1831 benoemd tot hoogleraar in de natuurkunde aan de universiteit van Göttingen. De omgang tussen Weber en Gauss bleef niet alleen vriendschappelijk; tezamen gingen zij zich op wetenschappelijke problemen toeleggen. In hoofdzaak verrichtten zij onderzoekingen betreffende het aardmagnetisme.

Als gevolg van deze onderzoekingen vonden de twee geleerden de electromagnetische telegraaf uit (zie ons nummer van 21 Maart jl.). De naam van Weber werd al groter en groter, maar in 1837 werd hij als professor ontslagen wegens politieke activiteit. Hij protesteerde nl. tegen de opheffing van de grondwet, als een van de „Göttinger Sieben”. (De „Göttinger Sieben”, waren zeven professoren van de universiteit van Göttingen, die een protestverklaring tekenden tegen de opheffing van de Hannoveraanse grondwet. Op beschuldiging

van hoogverraad werden zij op 12 December 1837 uit hun functie ontheven en drie van hen werden verbannen.)

Weber bleef te Göttingen wonen en zette de onderzoekingen met Gauss voort, doch hij zag zich door financiële moeilijkheden genoodzaakt deze onderzoekingen te staken, om de hem aangeboden functie van professor in de natuurkunde aan de universiteit van Leipzig, waar de over Göttingen regerende vorst geen zeggenschap had, aan te nemen.

In die tijd verscheen weer een werk van zijn hand „Elektrodynamische Massbestimmungen”. Hierin openbaarde hij de door hem opgestelde stellingen op electro-dynamisch gebied. Het tweede deel van het werk behan-

delt de betekenis van de electriciteit in verband met afstand, tijd en maat.

De politieke omstandigheden in het Duitsland van het midden der 19e eeuw waren van dien aard, dat Weber in 1848 werd verzocht zijn vroegere functie aan de universiteit van Göttingen weer aan te nemen. In het voorjaar van 1849 accepteerde hij dit en hij bleef te Göttingen werkzaam tot de dood 23 Juni 1891 intrad. Hij verrichtte nog onderzoekingen over magnetisme en diamagnetisme en later, tezamen met Kohlrausch, betreffende de absolute electromagnetische en electrostatistische stroomeenheid. Deze onderzoekingen vonden later door de electro-dynamiek van Maxwell haar innerlijke fundering.

De werken van Weber zijn door de Koninklijke Vereniging der Wetenschap te Göttingen verzameld en uitgegeven. In 1899 werd in de stad Göttingen, waar Weber als geboren Wittenberger, bijna zijn gehele leven doorbracht, ter nagedachtenis en als eerbetuiging voor hem en zijn collega Gauss, een Gauss-Weber gedenkteken opgericht.

M. Kopuit.

NORMALISATIE

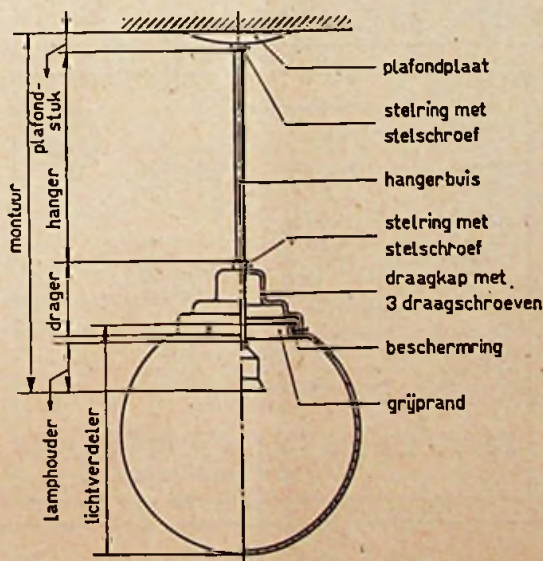
Enkele nieuwe normen

Benaming Verlichtingsarmaturen

Zojuist verscheen weer een nieuwe definitieve norm N 953: Benaming van electrotechnische artikelen. Verlichtingsarmaturen voor binnenverlichting.

Deze norm is ontworpen door normcommissie NEC 1 Nomenclatuur. De commissie heeft getracht in de verwarde toestand op het gebied van de benamingen van armaturen voor binnenverlichting enige verbetering te brengen. Er is een systeem opgesteld waarbij de benamingen van armaturen in groepen zijn ingedeeld naar de mate waarin het inwendige van de armaturen is afgesloten van de omgeving en naar de wijze waarop de montage plaats vindt.

De benamingen van de grondvormen en de hoofdonderdelen van de verschillende armaturen zijn eveneens opgenomen.

namingen van de onderdelen zijn aangegeven. Uiteraard werd bij het opstellen van de definities overleg gepleegd met de Stichting voor Verlichtingskunde.

De norm kan worden beschouwd als een doelmatige leidraad voor fabrikanten bij de opmaking van hun prijscouranten voor handelaren in verlichtingsartikelen en voor alle gebruikers en andere belanghebbenden.

Deze norm waaruit wij hierboven een voorbeeld publiceren, kan worden besteld bij de boekhandel of rechtstreeks bij Uitgeverij Waltman, Hippolytusbuurt 4 te Delft, tegen de prijs van f 1,- voor leden van de Stichting voor de Normalisatie in Nederland en f 1,50 voor niet-leden.

Ook aan daarvoor in aanmerking komende onderwijsinstellingen, alsmede aan hen die aantonen het onderwijs daaraan te volgen, wordt de norm tegen de ledenprijs beschikbaar gesteld.

Aan abonné's op de groep O Alg. aanwijzingen voor boekwerken, geschriften enz. wordt de norm automatisch toegezonden.

Bevestigingsmiddelen

De Hoofdc commissie voor de Normalisatie in Nederland (HCNN) heeft als definitieve norm gepubliceerd N 1612 Lage zeskante moeren.

Deze norm is ontworpen door normcommissie H2 Onderdelen voor de scheepsmachinebouw.

In de norm zijn tevens opgenomen de zeskante lage moeren van N 1304 Kolom Schroeven met whitworthdraad en bijbehorende moeren. Laatstgenoemde norm is gesplitst in bladen voor elk van de erop beschreven schroef- en moer-typen.

Hoewel de lage zeskante moer in het algemeen als een speciaal type is te beschouwen, daar de normale hoogte van een moer 0,8 d bedraagt, wordt het gebruik enerzijds voor sluitings en anderzijds voor kachelschroeven zoals deze van zodanig belang geacht dat normalisatie gewenst is.

De norm N 1612 is verkrijgbaar bij de gebruikelijke adressen.

Teneinde misverstanden te voorkomen worden omschrijvingen van enige begrippen gegeven, zoals van armatuur, lichtverdeler, montuur en lamphouder, waarbij voorbeelden met be-

SCHAKELMATERIEEL
ODINK en KOENDERINK N.V.
HAAKSBERGEN

Een aantrekkelijk artikel
EL. NAAIMACHINE MOTOREN
1/15 PK UNIVERSEEL,
leverbaar in: 220 V. of 127 V.

Zonder meer passend op vrijwel iedere
HUISHOUD-NAAIMACHINE.

1 jaar garantie, verkoopprijs: F. 66.—.

Levering aan de handel; vraagt inlichtingen bij:
N.V. v/h A. LEWENSTEIN
Afdeling ENGROS
Hermitenstraat 5 - AMSTERDAM C.
Tel. 46670 (4 lijnen)

Geheel gesloten
L.M.B. motoren X

Drulpwaterdichte
ACEC motoren X

WELCO
wisselstroom
motoren X

*Proz
Wolfgang
Apelberg*
N.V. ING. BUREAU FROWIJN & Co.
APELDOORN, AMSTERDAM, DEN HAAG
MABSTRICHT, ALMELO, GRONINGEN
ATELIERS DE CONSTRUCTIONS ELECTRIQUES DE CHARLEROI

H.H. INSTALLATEURS

Eist nu goede schakelaars, wand-
contactdozen en automaten, dus...

STOTZ-KONTAKT

Wij zenden U op aanvraag gaarne
onze geïllustreerde prijscouranten.

„TECHNISCHE” N.V.
De Const. Rebecquestr. 96-102
'S-GRAVENHAGE
Telefoon: K. 1700 - 330005

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen,
schijnwerpers (ook met
natrium- en kwiklampen),
motoren enz.

voor

ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT

INLICHTINGEN

over onze contracttarieven worden
U gaarne verstrekt door de admi-
nistratie van Electro Radio Mer-
cuur Kalverstraat 35,
Amsterdam C - Tel. 35253 en 40452.

DE BATTERIJ

2x de levensduur van

MET DE TIJGER

een gewone batterij!

IMPORTRICE: MARYNEN - DEN HAAG

Versnippering kost geld!

U bespaart geld door Uw orders
gecombineerd bij EC onder te
brengen.

Een greep uit ons hiernaast ver-
melde verkoopprogramma en
nauwkeurige lezing van pag. 4 van
de Mei-Bode tonen U hoe gemak-
kelijk wij U dit maken.

N.V. ELECTROCENTRUM
Amsterdam-C.

Een greep uit ons verkoopprogramma:

Installatiemateriaal:
Conex, Draka, Excelsior, Feno, Grothe, Haf,
Haweka, Hazemeyer, Hub, Insulap, Jung,
Nedap, Niko, NKF, Philips, Polva, Rawlplug,
Tilix, Vorwerk, Witte Kat, Zenith.

Huishoudelijke toestellen:
Adem, Audion, Daalderop, Eba, Feno, Grossag,
Holland-Electro, Inventum, Itho, Kenmix,
Marina, Morphy Richards, NSF, Palmtag,
Philips, Roxel, Rowenta, Ruton, Siemens,
Solis, Wallis, Warbler.

Technische Afdeling:
Afo, Bogenschütz, Danfoss, Electrowatt, EMF,
Haf, Harc & Hegeman, Hazemeyer, Heemaf,
Itho, Kraus & Naimer, Lindner, Polykontakt,
Sauter, Schupa, Sem, Vynckier Frères.

N.V. ELECTROCENTRUM
AMSTERDAM-C.

VIDOR batterijen
DUREN TOCH LANGER

IMPORTEUR:
REMA - ELECTRONICS
BRONCKHORSTSTRAAT 14
AMSTERDAM TEL: 95741

PUBLICITEIT IN ELECTRO RADIO MERCUUR

is een goede investering die rente afwerpt!

Zakendoen is geen amusement

Voortdurende inspanning nodig

In ons vorige artikel gaven wij enkele manieren aan, waarop de zakenman (ambachtsman en detaillist) zichzelf in de omgeving van zijn zaak bekend kan maken en houden.

Met de ene pagina welke dat artikel besloeg, is het onderwerp waarachtig niet uitgeput. Er mag gezegd worden dat er, ook voor de electrotechnische branche, een geheel handboek over verkoopkunde te schrijven zou zijn. Hierbij zou dan het woord verkoopkunde in de ruimste zin genomen moeten worden: het aan de man (of vrouw) brengen van alle goederen en diensten waarover wij de beschikking hebben.

Denken alvorens doen

Voor ieder die waarlijk zakenman wil zijn, is nodig te beseffen: denken gaat aan alle activiteit vooraf.

Wat is het doel waarmee wij onze zaak opgezet hebben? Toch waarlijk niet alleen maar: achter een toonbank of in een kantoor rustig blijven zitten wachten tot er eens een klant belijft te komen. De doelstelling is veel meer: door hard en intensief werken de klanten in zo groot mogelijk aantal naar ons toe te trekken en voorgoed aan ons te binden. En hen dan zodanig te bedienen dat er bij hen tevredenheid en bij ons een voldoende verdienste overblijft.

Wie dit goed in het oog houdt, zal beseffen, dat zakendoen maar niet als een gezelschapsspelletje te beschouwen is of als een genoeglijke tijdpassering.

Want direct achter de bovengestelde eerste vraag naar het doel volgt als tweede vraag: hoe is dit doel zo succesvol mogelijk na te streven?

En het is duidelijk dat hier het denken de belangrijkste opdracht heeft.

Geen slaafse navolging

Natuurlijk kan men zich hier vrij vlug afmaken. Dan zou men op zoek kunnen gaan naar tips en voorbeelden, in de geest als wij in het vorige artikel gaven, en deze tamelijk domweg opvolgen.

Dan kan men zeggen: o ja, daar wordt gesproken over mooie circulaire welke in de wijk of in het dorp verspreid moeten worden - nou, laat ik dat dan maar eens doen! Hiermee is, vooral bij de man die totnogtoe zo goed als niets deed, wel iets bereikt, maar toch waarlijk nog niet alles.

Wie garandeert u, dat een dichtbijwonende collega-concurrent ook niet dezelfde tip las en... een nog mooiere circulaire liet maken? Het effect van een eigen poging zou daar zeker weer onder lijden.

Wil hiermee gezegd zijn dat het lezen van vakbladen, middenstandsbladen e.d., geheel overbodig zou zijn? In geen geval. Naast de technische kennisvermeerdering welke deze bladen bieden, is het zeker van belang de artikelen en tips over verkoop evengoed te

lezen. Al is het maar om ons eigen denken in beweging te zetten.

Volledig originele ideeën komen lang niet elke dag in ieders hoofd op (en die komen zeker niet zomaar aanwaaien!). Maar door het lezen van wat meneer X of Y doet, kan de heer Z een prachtige inspiratie voor een variant hierop hebben. En dan is het juist zaak dat die variant nu net doorslaggevend blijkt te zijn.

Wees uzelf

Ieder kent de spotprenten welke periodiek in sommige bladen verschijnen: drie of vier winkels naast elkaar, die elk een plakkaat voeren hetwelk dat van de buurman tracht te overtroeven. In wezen is zulk een prent een zeer gerechtvaardigde critiek op zakenmensen die nooit iets anders weten te bedenken dan een ander na te volgen.

Organiseert de een een stofzuigerweek, dan is het al zeer goedkoop, als de ander een theelichtjesweek houdt. Verspreid uw collega een folder in tweekleurendruk, dan is het tenslotte imitatie als u een driekleurendrukgevalletje rondzendt.

Dat is zeker niet de bedoeling van het acht geven op wat anderen doen. Dit letten op uw collega's mag alleen gebeuren om er uw eigen denkvermogen op te scherpen en iets anders te vinden. Uiteraard moet dit andere minstens even doelmatig zijn als wat hij doet!

Waarbij als belangrijkste punt voorop staat dat het de aandacht vestigt op artikelen die u verkoopt of diensten die u verricht.

Het heeft weinig zin, te laten weten dat u een detailzaak voert; iets belangrijker is, te doen weten dat u electrotechnische artikelen verkoopt, maar het voornaamste is dat men weet of u theelichtjes, stofzuigers, strijkijzers, radio-toestellen, gramofoons of gloeilampen verkoopt. En welke soorten en typen, in welke kwaliteiten en in welke prijzen. Dat is wat het publiek moet weten.

Inhaken op fabrikantenreclame

Velen van de grotere en kleinere fabrikanten komen ons (vooral de detaillisten) zeer ver tegemoet. Zij voeren nl. een vrij kostbare reclame om hun artikelen bij het publiek bekend te maken.

Voor onze eigen zaak nu komt het er op aan, hiervan gebruik te maken in onze eigen reclame.

Als detaillist kan het mij minder schelen of het publiek overtuigd is van de voortreffelijkheid van een bepaald achterlichtje voor de fiets - het publiek moet weten dat deze achterlichtjes (welke zo voortreffelijk zijn) bij mij te koop zijn en dat ik ze voor een zeer billijke prijs op hun fiets monteer.

In mijn eigen zaak heb ik er geen belang bij dat het publiek de merken X voor radio's en Y voor stofzuigers kent - van veel belang is dat het publiek weet, deze toestellen bij mij

te kunnen kopen en dat ik erkend deskundig ben om ze te repareren!

Wie dit beseft, zal zeker niet zeggen: laat die fabrikanten maar stoppen met hun reclame. Hij zal integendeel daarop zo doeltreffend mogelijk inhaken en bij zichzelf zeggen: wanneer die fabrikant hét zover brengt dat de mensen behoefte hebben aan zijn producten, dan gaat het er voor mij om te zorgen dat ik een zo groot mogelijk deel van die behoefte volde!

Hiertoe eigen wegen vinden is de taak van iedere zakenman. Dit is geen gemakkelijke opgave, maar voor wie succes wil hebben een onvermijdelijke.

ONTSLAGRECHT IN NIEUWE VORM

Enkele lezers vroegen ons hoe het momenteel nu eigenlijk gesteld is met het recht van de werkgever om werknemers te ontslaan. Men weet dat sinds Mei 1940 in feite een algeheel verbod geldt om ontslag te verlenen, anders dan met wederzijds goedvinden. Wil een werkgever iemand ontslaan of wil een werknemer vertrekken, dan is hiervoor, strikt genomen, steeds toestemming van het Gewestelijk Arbeidsbureau nodig. Deze regeling is na de bevrijding van ons land gehandhaafd in het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen.

Sinds enige weken heeft de Tweede Kamer deze materie opnieuw bekeken. De daarbij totstand gekomen regeling is bijna geheel gelijk aan de reeds geldende, slechts enkele kleine wijzigingen werden aangebracht.

Wanneer de Eerste Kamer zich ermee accoord verklaart, zal het volgende gelden:

1. Bij ziekte mag geen ontslag gegeven worden gedurende de tijd van twee jaar. Wel behoeft gedurende het tweede jaar geen loon of salaris uitbetaald te worden, maar de zieke mag niet ontslagen worden.

2. Werknemers die in militaire dienst opgeroepen worden, mogen:

a) als ze meerderjarig zijn, niet ontslagen worden:

b) zijn ze minderjarig doch reeds minstens een jaar bij u in dienst, dan mag er evenmin ontslag gegeven worden.

3. Voor alle overige gevallen blijkt (afgezien van onderling goedvinden) toestemming van het G.A.B. nodig. De opzeggingstermijn wordt aldus geregeld: de werkgever moet per dienstjaar een week opzeggingstijd in acht nemen (met een maximum van 13 weken), de werknemer per twee dienstjaren een week (met een maximum van 6 weken).

Indien de werknemer een hem gegeven ontslag onredelijk acht, en het G.A.B. toch toestemming hiertoe verleent, kan de werknemer zich tot de rechter wenden. Acht deze het ontslag inderdaad kennelijk onredelijk, dan kan hij herstel van het dienstverband gelasten en de werknemer een schadeloosstelling toekennen. Bovendien kan hij, voor het geval herstel van de dienstbetrekking onmogelijk of ongewenst lijkt, een afkoopsom toekennen.

In het algemeen blijft dus dat ontslag alleen om gewichtige of dringende reden gegeven mag worden.

J.E. STORK
VENTILATOREN

de Beste

DEN HAAG
JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

TSJECHISCH PORCELEIN

voor SCHRIKDRAAD

Isolatoren met spijker en leer	f 6,80 %
Paddestoelen isolatoren.	„ 7,— %
Hoekrollen.	„ 7,75 %
R. M. 5	„ 9,— %
R. M. 3	„ 32,— %
Gleufisolatoren	„ 11,— %

Nieuwe hoekijzer palen 25 x 25 x 3 mm, met $\frac{1}{2}$ " bout lang 1,18 mtr, gemetaliseerd (roestvrij) f 110,— %. Schrikdraad apparaten met 2 jaar garantie f 98,— bruto. Bijpassende accu f 26,40 en bijpassende batterij f 22,50 bruto. Dit apparaat is voorzien van batterij-beveiliging. Grossiers extra korting. Isolatoren alleen per 1/1 kist.

Techn. Handelsonderneming, Attema-Nybo,

Veldstraat 12 - ARNHEM - Telefoon 23180

DE SCHRIKDRAADSPECIALISTEN

Voor veilige installaties

5/8 "

POLIVOLT ISOLERENDE installatiebuis is eveneens goedgekeurd in een reeks buitenlandse staten.

In de maten 1/2" t/m 1 1/2" voorradig bij de erkende electro-technische Groothandel.

Een product van

POLVA-NEDERLAND

DOOSTERBEEK (HOLLAND)

Een zaak van vertrouwen!

Het kopen van lasdoppen is een zaak van vertrouwen. Wilt U geen risico lopen, dan neemt U

CONEX - LASSEN

De naam CONEX

is een begrip geworden, dat samenvalt met degelijkheid en betrouwbaarheid

Het eerste KEMA-KEURTEKEN

dat verleend werd voor electricch materiaal, was dat voor de CONEX en sinds bijna 25 jaar fabriceren wij deze lassen in de verschillende gangbare soorten, uit Isoliet en Porcelain, terwijl de precisie-veren IN EIGEN BEDRIJF worden gemaakt en gegalvaniseerd

Daardoor garanderen wij

de volkomen zuivere passing, die voor een goede functionering van de lasdop nodig is.

Wanneer U CONEX gebruikt, kunt U gerust zijn

Neem geen risico -

Neem CONEX!

Fabriek: N.V. RAMIE UNION - ENSCHEDE

in voorraad bij Uw grossier

De Torpedo Wasmachine

THANS UIT VOORRAAD LEVERBAAR!

Nieuwe brutoprijs f 224,— (zonder wringer).

In deze prijsklasse de beste snelwasmachine!!!

W. Schuurman N.V., Hofplein 1-2-3, Alkmaar

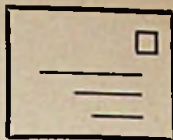
Fa. G. H. Smelt, Zuiderhagen 84, Enschede

Tehama v/h Marijnen N.V., Zaailand 78-80, Leeuwarden

BRIEVEN

van

J. Lasdop

Bloemendalerveen Paasmaandag 1953

Amice,

Paasmaandag! Storm en regen buiten! In de huiskamer bij de warme kachel en een kopje koffie met toebehoren wel om uit te houden. Opeens, zo tegen 12 uur, gaat de bel en daar komt me geheel onverwacht mijn collega uit ons naburig dorp binnenstappen. Het gebeurt wel vaker, dat wij omstreeks koffietijd bezoek ontvangen, doch hém had ik in het geheel niet verwacht.

Daarom vermoedde ik, dat dit onverwacht bezoek een bijzondere reden moest hebben, want wie gaat er nu met zo'n noodweer onnodig de deur uit? Na een kwartierje over allerlei huiselijke aangelegenheden gebabbeld te hebben, kwam mijn bezoeker op de proppen met zijn moeilijkheden. „Dacht ik het niet!” zei ik tegen hem „jij hebt weer wat op je lever, anders zou je met zulk weer je warme kamer niet verlaten hebben om een fietstocht van een uur te ondernemen. Zeg me dus maar vlug wat je nu weer dwars zit, oude jongen!”

En daar kwam hij los. Hij had een aardig werk opgedragen gekregen, waarvoor hij een monteur en een half-was dringend nodig had. Eerst viel het hem niet mee iemand daarvoor te vinden, omdat er schijnbaar overal nogal werk is losgekomen en het rampgebied werkkrachten hard nodig heeft. Doch eindelijk had hij dan toch via de arbeidsbeurs een monteur van 26 jaar en een jongen van 17 jaar opgescharreld en had beiden aan het werk gezet bij de bouw van 20 arbeiderswoningen, waarin zij de elektrische leidingen moesten aanleggen.

Na een week had hij wel in de gaten dat die monteur, toch geen kwajongen op 26-jarigen leeftijd, met het werk lang niet mee kon en de door hem geleverde arbeidsprestatie vër beneden het normale was gebleven. Er zat maar weinig schot in. Toen mijn collega daarover een onderhoud had met de uitvoerder van het bouwwerk, kwam hij spoedig te weten, dat, hoewel die monteur 's morgens op tijd aanwezig was, het zeker nog een half uur duurde vooraleer hij met de werkzaamheden een aanvang nam. De schafttijden nam hij ook veel ruimer dan was overeengekomen en zodra het tegen het einde van de dagtaak liep ging hij een kwartier vóór het einde zijn spullen reeds opbergen en op zijn gemak de klok van 5 uur staan af te wachten. Met die jongen was het vanzelfsprekend niet veel beter, die spiegelde zich geheel aan zijn maat. Hij kon nauwelijks op gewone wijze een hamer hanteren.

Mijn bezoeker wilde hiermede te kennen geven dat op de eerste plaats de arbeidsprestatie van de doorsnee-monteur verre ten achter is bij de vooroorlogse en ten tweede, dat de liefde voor het vak ver te zoeken is tegenwoordig. Voor de meesten is het werken een noodzakelijk kwaad om aan de kost te komen. Liefhebberij om nu eens een behoorlijk werk in

korte tijd goed af te leveren is er thans niet meer bij. Zoveel mogelijk verdienen met zo weinig mogelijk moeite, dat is het wat bij de meesten op de voorgrond treedt. Een monteur te vinden die zijn weekloon ten volle waard is, is als het zoeken naar een speld in een hooiberg.

Zouden de werknemersorganisaties hier niet een taak te vervullen hebben, aldus mijn bezoeker. Moesten zij hun leden niet eens op deze misstanden wijzen en hen doen beseffen, dat er thans gewerkt moet worden, willen wij ons landje er weer bovenop helpen.

De werkgevers zitten toch reeds voor zeer zware lasten en wanneer dan nog door de werknemers de lijn getrokken wordt, zal in vele gevallen een werk verlies opleveren, hoe serieus het werk ook begroot zal zijn. Wat was het vóór 1940 dan toch anders. Dat bewijst wel dat de oude generatie van monteurs, welke voor 1940 reeds een staat van dienst hadden, ook thans nog hun liefde in het vak demonstren door te laten zien hoe er gewerkt kan worden, wil men zijn weekloon werkelijk verdienen. De lonen zijn toch reeds veel hoger dan in de vooroorlogse jaren en daar is niets op tegen, mits er dan maar voor gewerkt wordt en de belangen van de werkgevers in het oog gehouden worden.

Om uit eigen beweging zo nodig enig overwerk te verrichten, daar is geen sprake van, hetgeen mijn bezoeker met een staaltje demonstreerde. Enige tijd geleden was een monteur buiten zijn woonplaats bezig met een werkje en ging zoals hij gewoon was, om 5 uur naar huis. Toen mijn collega de volgende morgen informeerde hoever hij met het werk gevorderd was, vernam hij dat die monteur nog slechts een half uurtje nodig had om het werk af te maken. Toen hem gevraagd werd, waarom hij dat dan niet de vorige dag even had afgewerkt, werd geantwoord, dat het 5 uur was en dus tijd om naar huis te gaan en hij het ook welletjes vond.

Om nu een half uurtje door te werken en daardoor de volgende dag twee maal een fietstocht van ruim 10 kilometer uit te sparen,

NIUW BEDRIJFSPAND

De fabriek van Schakelmateriaal Odink en Koenderink N.V., Haaksbergen, liet aan de Spiegelgracht 10 te Amsterdam een nieuw bedrijfspand bouwen. Dit wordt beheerd door de heer C. W. van Rijn, vertegenwoordiger van genoemde N.V. voor Amsterdam en omstreken.

Op Woensdag 1 April werd dit pand, waarvan we hierbij een foto reproduceren, officieel in gebruik genomen in aanwezigheid van de directie en vele belangstellenden.

Op de begane grond bevindt zich het magazijn voor zwaar materieel alsmede het kantoor van de magazijnmeester. Verder is hier gelegenheid tot het verrichten van reparaties en o.a. ook tot het samenstellen van kasten tot kastenbatterijen van beperkte omvang.

Op de 1e etage bevinden zich de kantoren en het magazijn voor licht materieel, terwijl de bovenste verdieping als woonhuis is ingericht en bewoond wordt door de heer C. W. van Rijn.

De heer Van Rijn treedt ook nog als vertegenwoordiger op voor de N.V. v/h Van Wijk & Visser, Stork's Ventilatoren, Industria e.a.

daar werd niet over geprakkiseerd. Tijd is tijd en daarmee uit. Zelf had hij er geen schade van en dat zijn werkgever of de principaal daarvan de dupe werd, dat ging hem niet aan.

Tot zover het relaas van mijn bezoeker en ik moest hem ten volle gelijk geven. Over enkele maanden loopt het schooljaar weer af en zal er zoals steeds een legertje jongelui worden losgelaten om bij het arbeidsproces te worden ingeschakeld. Ligt hier nu ook niet een mooie taak weggelegd voor de jeugdorganisaties om al die beginnelingen aan het verstand te brengen, dat, willen zij een behoorlijke plaats in de maatschappij veroveren, zij interesse en liefde moeten aankweken voor het beroep dat zij gekozen hebben.

In de toekomst zullen alleen zij, die getoond hebben hun branche lief te hebben om het vak zelve op de eerste plaats, hun verkregen positie kunnen handhaven.

Tot een volgende keer.

J. Lasdop

Kleine Electromotoren

Voor diverse doeleinden geschikt. Vermogen 30 Watt, zelfaanlopend. Leverbaar voor 20, 125 of 220 Volt. 2600 toeren per minuut. Rustige geruisloze gang. Bruto-prijs f 19,—
Vraagt prospectus!

Apparatenfabriek
„LUXOR”
HAARLEM
Korte Poellaan 23
Telefoon K 2500-12305

„EDY” WASMACHINES met CENTRIFUGE compleet fl. 595.—

via de handel levert:

KUIPERIJ BAKKER
Dijk 12 - Alkmaar - Tel. K 2200-4268

Rondo WASMACHINES

worden in de grootste verscheidenheid geleverd. Hebt U reeds de nieuwe Rondo catalogus? Op aanvraag wordt hij U gaarne toegezonden.

Fabrikant en Importeur:
GEBR. TIMMERMANS
KESSEL - VENLO

HAZEMEYER HENGELO

Beschermd schakel-materiaal

Fabriek en Hoofdkantoor Hengelo

Telefoon 2341

Kantoor A'dam: Amstel 144, Telefoon 35862 en 35962
Kantoor R'dam: Kipstraat 16, Telefoon 29568

KABELSCHOENEN (MESSING-VERNIKKELD)

VRAAGT ONZE MEER UITGEBREIDE FOLDER

OLVIS
SMELTZEKERINGEN
FABRIEK C.V.
UTRECHT

*
De Holland-Electro Vee-reiniger in gebruik in de stal van de model-boerderij van de Landbouwhogeschool te Wageningen.

Agrarische pers enthousiast over
ELECTRISCHE VEE-REINIGER! PROFITEER ER VAN!

Boeren hebben vertrouwen in hun vak-tijdschriften. En die schrijven geestdriftig over een nieuw electrisch apparaat: de Holland-Electro Vee-reiniger! Ook de Landbouwhogeschool in Wageningen gaf een gunstig oordeel. Maak er gebruik van! Dat wordt *vlot* verkopen, *vlot* verdienen!

*
Vraag dadelijk inlichtingen over de Vee-reiniger bij:
Holland-Electro,
Marconistraat 10,
Rotterdam.

HOLLAND-ELECTRO VEE-REINIGER

Speciale **RICHT-LICHT**kronen in de nieuwe kapel van het Gemeentel. Verzorgingshuis te Amsterdam. — Architect C. Feltkamp.

In samenwerking met tal van architecten, breidt onze collectie **SPECIAAL**-ornamenten zich nog steeds verder uit. — Vraagt U eens inlichtingen bij
VAN GEEL'S METAALWARENFABRIEK - BOXTEL

CISTOFA

Mededelingen voor aangesloten van Cistofa

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

Rectificatie grossierslijst

Wij maken u erop attent, dat in de lijst van grossiers, welke werd gepubliceerd in Electro Radio Mercuur nr. 195 dd. 18 April 1953, een

fout is geslopen. Aan deze lijst ontbreekt nl. de firma Is. Troostwijk, Voorstraat 29 te Zwolle.

Interpretatief besluit van het hoofdbestuur op lid 4 van art. 26 van het statuut.

Onder het verbod van aanbrengeprovisie is te verstaan elke toezegging of elke uitkering of verlening van enig bedrag of financieel voordeel door een detaillist ter zake van zijn handel in stofzuigers aan iemand, die niet in zijn vaste dienst is. *Uitvoerende Commissie.*

Afdeling Detailhandel

In aansluiting aan de publicatie in Electro Radio Mercuur van 4 April jl. publiceren wij onderstaand nogmaals het schema van de thans nog te houden vergaderingen in verband met de organisatie van de Afdeling Detailhandel van Cistofa.

Datum:	Provincies:	Te houden in:	Tijd:	Zaal:
5 Mei	Friesland	Leeuwarden	2 uur	De Klanderij, Zuiderplein 33
8 Mei	Noord Holland	Amsterdam	2 uur	Krasnapolsky, Warmoesstraat 173-185
12 Mei	Limburg	Sittard	2 uur	De Zwaan, Brandstraat 28
15 Mei	Drente	Assen	2 uur	Stationskoffiehuis, Stationsplein 10
19 Mei	Overijssel	Hengelo	2 uur	Royal, Langestraat 16
22 Mei	Zuid Holland	Rotterdam	2 uur	Groothandelsgebouw (ingang D.P.-zijde)
27 Mei	Noord Brabant	Tilburg	2 uur	De Lindeboom, Heuvel 78
29 Mei	Zeeland	Goes	2 uur	De Korenbeurs, Grote Markt 17

Wij maken de heren ingeschrevenen erop attent, dat de vergadering, welk op 22 Mei a.s. voor de provincie Zuid Holland wordt gehouden in het Groothandelsgebouw te Rotterdam, plaats vindt in de Beatrixzaal, ingang D.P.-zijde.

(Einde Cistofa-mededelingen)

ELECTRO RADIO MERCUUR

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT

met de mededelingen van:

Bedrijfsorgaan Electrotechnisch Ambacht en Detailhandel Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Federatie van Electro-technische Werkgeversorganisaties Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Vereniging van Electro-technische Werkgevers Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Kath. Bond van Electro-technische Werkgevers St. Antonius

Ten Hagestraat 13, Eindhoven - Tel. 04900-4425

Nederlandse Electro-technische Winkeliers Organisatie Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-114867

Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel (Cistofa)

Afd. Detailhandel Mauritskade 45, 's-Gravenhage. Tel. 01700-114867

Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Schrikdraadbewijs

In aansluiting aan onze waarschuwing inzake schrikdraadbewijzen (welke installateurs aan hun klanten dienen af te geven) delen wij nog mede dat deze formulieren verkrijgbaar zijn bij de diverse districts kantoren van de Arbeidsinspectie.

Verhuizing V.E.V.

Men verzocht ons te berichten dat het bureau van de V.E.V. (Vereniging tot bevordering van Electrotechnisch Vakonderwijs) verhuisd is. Van Tesselschadestraat 7 is men getrokken naar Emmialaan 6, Amsterdam. De nieuwe telefoonnummers luiden 717676 en 717677.

ELECTRISCHE KLOKKEN

Bestel no. 766c 13 x 12 1/2 cm.
Bakelite wekker met radium
op cijfers en wijzers
Engels import
Schriftelijke garantie

Reizigersbezoek, of
toezending catalogus
met meer dan 80
afbeeldingen van
pendulettes,
wandklokken,
wekkers enz.,
op aanvraag.

B. HILBINK
AMSTERDAM
KLOVENIERSBURGWAL 70
TELEFOON 48126

Steeds
frisse lucht
in Uw koelkast
met een

Noritfilter

N.V. ALGEMEENE NORIT MIJ., 2e WETERINGPLANTSOEN 15, AMSTERDAM

VRAAG FOLDERS EN NADERE INLICHTINGEN

De Nederlandse Industrie gaat meer en meer over tot toepassing van *electronische werkmethode*.

Wie heden niet „bij" blijft, raakt achter — en deze achterstand inhalen wordt in de toekomst steeds moeilijker.

Speciaal voor industriële toepassingen publiceerden wij

Electronica in de Industrie

door A. van Sluifers (prijs f 4,95)

Het eerste en onovertroffen boek (172 pagina's, 80 afbeeldingen) in de Nederlandse taal over dit onderwerp.

Te bestellen bij de boekhandel of bij

N.V. UITGEVERSMIJ. DILIGENTIA
KALVERSTRAAT 35 TE AMSTERDAM C.
POSTGIRO 136400

Het
nieuwste!

Tikkende electrische pendules

Omschakelbaar
220-110 volt

REFORM ELECTRISCHE APPARATEN

Strijkijzers (huishoud-
en textielmodel)
huishoudijzer f. 12.90

J. LENSEN
LAAN VAN HAAGVLIET 7
VOORBURG, TEL. 778663

N.V. v.h. CLAESSEN & Co.

AMSTERDAM - SINGEL 162-164
ALMELO - APELDOORN - DOETINGHEM - GRONINGEN - ROTTERDAM - SITTARD
Het nieuwe adres van ons filiaal te ROTTERDAM is:
EENDRACHTSSTRAAT 100.
Telefonisch bereikbaar onder K 1800-27881.

Helaf - LEIDEN

Tel. (K 1710) 26792-20001 (b.g.g. 31188-31735-23893)

Fabriek van gepantserde industrie-stopcontacten

10 - 15 - 25 - 60 - 100 - 200 Amp.

Een keur van 150 modellen, passend op ieder gangbaar merk (bijv. op AEG, HH, WALTHER, SOCOME, DIN, MIKULKA).

Onze geïllustreerde, 4-talige PRIJSCOURANT 1953 biedt U nieuwe verrassingen in de vorm van nog meer types (in gietijzer en silumin), nog scherpere prijzen, nog gunstiger superkortingen.

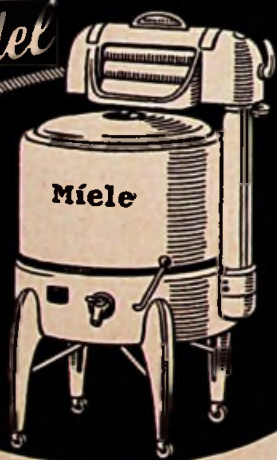
Vraagt monsters: Uw grossier heeft ze in voorraad.

Bezoekt onze permanente stand no. 261
Bouwcentrum - Rotterdam

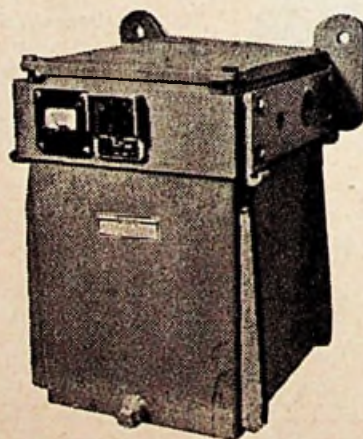
N.V. NEDERLANDSCHE KABELFABRIEK, DELFT

Het vanouds
bekende model

Duizendvoudig beproefd en steeds opnieuw verbeterd door technische vindingen. Vanzelfsprekend grote capaciteit, groot was-effect en het bij alle **Miele-wasmachines** spreekwoordelijk geworden ontzien en sparen van het tegenwoordig zo kostbare wasgoed.

Miele's Wasmachines Maatschappij N.V.
Industriegebouw Rotterdam Goudsingel 92

Magneetschakelaars

t/m 500 A/500 V
Met of zonder
therm. max. relais
In vele uitvoeringen
o.a. explosievrij
Robuust en
bedrijfszeker

Uitgebreide geïllustreerde
catalogi gratis op aanvraag

Fabrieksagent:

ELECTRO IMPORT

POSTBUS 60 • ZAANDAM • TEL. K 2980-2146